

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

**FAKULTA
BIOMEDICÍNSKÉHO
INŽENÝRSTVÍ**

**BAKALÁŘSKÁ
PRÁCE**

2018

**ELIŠKA
BERÁNKOVÁ**

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

**Fakulta biomedicínského inženýrství
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**

Evakuace 14. základní školy při útoku aktivního střelce

Evacuation of the 14th Elementary School during an Active Shooter's Attack

Bakalářská práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Plánování a řízení krizových situací
Vedoucí práce: kpt. Mgr. Tomáš Podskalský

Eliška Beránková

Kladno, květen 2018

Zadání bakalářské práce

Student: **Eliška Beránková**
Obor: Plánování a řízení krizových situací
Téma: **Evakuace 14. základní školy při útoku aktivního střelce**
Téma anglicky: Evacuation of the 14th Elementary School during an Active Shooter's Attack

Zásady pro vypracování:

Předmětem bakalářské práce bude problematika evakuace a jejího možného využití při útoku aktivního střelce, zaměřené na 14. základní školu. V další části se práce bude zabývat připraveností daného školského zařízení v případě útoku aktivního střelce.

Teoretická část bude zaměřena na nynější postup evakuace, reakce a činnosti složek integrovaného záchranného systému v budově základní školy.

V praktické části bude následně zpracován návrh na řešení mimořádné události, týkající se aktivního střelce.

Cílem práce bude hodnocení připravenosti základní školy na případný útok aktivního střelce.

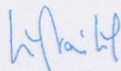
Výstupem práce bude vytvoření návrhu na vzdělávání pedagogického sboru a žáků I. a II. stupně základní školy v dané problematice.

Seznam odborné literatury:

- [1] KRATOCHVÍLOVÁ, D. ml., FOLWARCZNY, L., KRATOCHVÍLOVÁ, D., Ochrana obyvatelstva, ed. 2., Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013, ISBN 978-80-7385-134-7
[2] SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ, Integrovaný záchranný systém a jeho složky, Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007, ISBN 978-80-7368-337-5
[3] KAVAN, Š., Ochrana obyvatelstva II, ed. 1., České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2015, ISBN 978-80-87472-92-7

Zadání platné do: 20.09.2019

Vedoucí: kpt. Mgr. Tomáš Podskalský

vedoucí katedry / pracoviště

děkan

V Kladně dne 19.02.2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem „Evakuace 14. základní školy při útoku aktivního střelce“ vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Kladně dne 09.05.2018

.....
podpis

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat mému vedoucímu práce kpt. Mgr. Tomášovi Podskalskému z odboru kriminologické techniky a expertíz za jeho čas, který mi věnoval při psaní bakalářské práce, vstřícnost a jeho cenné rady, které mi během práce poskytl. Dále bych ráda poděkovala paní ředitelce školy za poskytnuté konzultace, které byly cenným přínosem při zpracování mé práce.

Abstrakt

Tato práce bude zaměřena na problematiku evakuace 14. základní školy a jejího možného využití v případě útoku aktivního střelce. Dále se bude bakalářská práce zabývat připraveností dané školy při mimořádné události, týkající se útoku aktivního střelce v budově školy.

V teoretické části práce bude pozornost věnována definování pojmu aktivní střelec. Pro zajímavost budou uvedeny příklady útoků aktivních střelců v prostorách škol na území České republiky i v zahraničí. V další části práce bude vymezena eliminace aktivního střelce ze strany složek integrovaného záchranného systému. Druhá polovina práce bude zaměřena na problematiku evakuace z obecného hlediska a v podmínkách 14 základní školy. Závěrem teoretické části bude popis ohroženého objektu.

V praktické části bude přínosem provedení uceleného náhledu na řešení mimořádné události. Na základě platné dokumentace školy bude vytvořen návrh evakuace školy a činnosti složek integrovaného záchranného systému při útoku střelce. V další části práce bude použito dotazníkové šetření pro žáky I. a II. stupně a zaměstnance školy, které poukáže na připravenost školy v případě útoku.

Dle výsledných informací bude proveden návrh na efektivnější opatření a vzdělávání v rámci této problematiky.

Klíčová slova

Evakuace; amok; integrovaný záchranný systém; útok; mimořádná událost.

Abstract

This work focuses on the issue of evacuation of the 14th Elementary School and its possible implementation in case of an active gunman attack. Further on, this bachelor thesis deals with the readiness of the given school for an emergency situation, in particular an active gunman attack in the school building.

The theoretical part of this work shall concentrate on defining the concept of an active gunman. Examples of active gunman attacks on school premises in the Czech Republic and abroad will be given for interest's sake. The following part of this work will define elimination of an active gunman by the integrated emergency system units. The second half of this thesis will focus on the evacuation issue, both from a general perspective as well as under the specific conditions of the 14th Elementary School. The theoretical part will be finished by a description of the building in danger.

The practical part shall benefit from a performance of an overall insight into a solution of an emergency situation. Based on a valid school documentation, a school evacuation proposal shall be created and activity of the integrated emergency system units outlined. The ensuing part of this thesis shall use a questionnaire survey of 1st and 2nd school level pupils and school employees to reveal the readiness of the school in case of an attack.

A proposal for more efficient measures and appropriate education focused on this topic shall be prepared based on the resulting information.

Keywords

Evacuation; amok; integrated emergency system; attack; emergency system.

Obsah

1	Úvod	11
2	Současný stav	13
2.1	Aktivní střelec	13
2.1.1	Útoky aktivního střelce	15
2.2	Činnosti složek IZS při útoku aktivního střelce	20
2.2.1	Činnost PČR v případě útoku aktivního střelce	20
2.2.2	Činnost ZZS v případě útoku aktivního střelce	21
2.2.3	Činnost jednotek PO v případě útoku aktivního střelce	22
2.3	Evakuace	24
2.3.1	Pojem evakuace – definice	24
2.3.2	Legislativa, vztahující se k 14. ZŠ	27
2.3.3	Rozdělení evakuace.....	28
2.3.4	Způsob realizace evakuace obyvatelstva.....	30
2.3.5	Plánování evakuace obyvatelstva	30
2.3.6	Zabezpečení evakuace	31
2.3.7	Evakuační plán	32
2.4	Evakuace 14. základní školy Kladno	34
2.4.1	Popis školy	34
2.4.2	Pavilon 1.....	35
2.4.3	Pavilon 2	36
2.4.4	Pavilon 3	37
2.4.5	Dokumentace pro případ mimořádných událostí v rámci 14. základní školy Kladno.....	38

3	Cíl práce.....	41
4	Metodika	42
4.1	Popis průzkumného šetření	42
4.2	Průzkumný nástroj.....	42
4.2.1	Popis šetření.....	43
5	Výsledky.....	45
5.1	Postup evakuace v podmínkách 14. ZŠ a činnosti složek integrovaného záchranného systému při této evakuaci.....	45
5.2	Výsledky dotazníkového šetření.....	51
6	Diskuze	77
7	Závěr	83
8	Seznam použitých zkratek.....	84
9	Seznam použité literatury.....	85
10	Seznam použitých obrázků	89
11	Seznamu použitých tabulek	90
12	Seznam příloh	91

1 ÚVOD

Pokud bychom občanům České republiky (dále jen „ČR“) položili otázku, zda hrozí ve školách útoky, spáchané aktivními střelci, můžeme – vzhledem k počtu útoků na území ČR předpokládat, že by jejich odpověď byla negativní, přičemž útoky aktivních střelců ve vzdělávacích zařízeních jsou vnímány širokou veřejností nejvíce, a to zejména z důvodu přítomnosti více osob, převážně žáků, kteří se pro společnost stávají těmi nejzranitelnějšími. Problematiku aktivního střelce bychom měli vnímat jako aktuální celosvětovou bezpečnostní hrozbu. Útoky střelců jsou nepředvídatelné, je zřejmé jen to, že si pachatelé vybírají specifická místa, ve kterých se kumuluje větší koncentrace osob. S útoky ve školách jsme se již v ČR a zejména v zahraničí setkali, což by mělo vést k jedinému logickému závěru – podporovat snahu o připravenost na situace takového typu. Těmto incidentům nelze předcházet, ale zvýšením bezpečnostních opatření lze zajistit snížení míry rizika. Díky dostatečné míře připravenosti lze také účinně zmírnit dopad na postižené osoby. Důležitou roli tu hraje otázka, jak se při takové situaci zachovat, aniž by člověka neovládla panika. Dříve byly součástí školního vzdělání branné dny, ve kterých bylo primární naučit jedince jednat v případě mimořádné události (dále jen „MU“). Dnes už tato forma výuky není tolik využívána, což by mělo být vnímáno z hlediska aktuální bezpečnosti jako velký problém.

Teoretická část této bakalářské práce bude v úvodu definovat pojem aktivní střelec, kdy tento pojem bude definován na základě odborné literatury, a také dokumentace vydávané ministerstvem vnitra - Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru (dále jen „MV – GŘ HZS“), konkrétně plánu typových činností složek integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“), zabývající se útokem aktivního střelce. Dále se budu v teoretické části práce věnovat poznatkům o masových útocích spáchaných na školách na území ČR i v zahraničí. V závěru první kapitoly týkající se aktivního střelce bude popsána eliminace ze strany složek IZS. V druhé polovině teoretické části této práce bude

pozornost věnována pojmům týkající se problematiky evakuace obecně a evakuace školy v případě útoku aktivního střelce. Závěrem teoretické části práce bude popis ohroženého objektu a jeho okolí.

V praktické části bude popsána teoretická evakuace školy při útoku aktivního střelce v podmínkách 14. základní školy (dále jen „ZŠ“). Tato část bakalářské práce bude zaměřena na žádoucí postup ohrožených osob a postup složek IZS při útoku v prostorách 14. ZŠ, kde hlavní prioritou bude evakuace.

Cílem bakalářské práce bude zhodnotit připravenost daného školského zařízení za použití standardizované dotazníkového šetření se žáky I. a II. stupně a se zaměstnanci školy.

Díličními cíli práce bude prověřit znalost respondentů o evakuaci, která by se realizovala při MU a o pojmu aktivní střelec. Dle výsledných informací případně provedu návrh na efektivnější opatření a vzdělávání v rámci této problematiky.

2 SOUČASNÝ STAV

2.1 Aktivní střelec

V dnešní, moderní společnosti neustále vzrůstá řada moderních fenoménů - ohrožení, se kterými je nutné obeznámit čtenáře lajky i odborníky. Jedním z nich je fenomén aktivního střelce, jehož česká média označují též jako „šílený střelec.“ Jedná se o osobu, velice nebezpečnou, která má v úmyslu zranit, či usmrtit co největší počet osob s pomocí střelné nebo jiné zbraně. Útok tzv. „šílených střelců“ není náhlý, je zpravidla dlouhodobě plánovaný, promyšlený a nepředvídatelný. Oběti střelce jsou náhodné, nesměřují na konkrétního jedince. Média uvádějí, že útok trvá v průměru 10-15 minut. Pro pachatele je tento časový interval zpravidla dostačující k dosažení svého cíle. Naopak pro složky IZS je v tomto časovém úseku - několika pár minut – velice složité, včasné a účinně zareagovat.

[1]

V ČR jsme se s tímto chováním již setkali, konkrétně u muže, který využil střelné zbraně pro útok v Uherském Brodě. Po této tragédii se kladla otázka, zda vůbec existuje prevence proti takovému jednání? Zda se má zpřísnit, či omezit držení zbraní? Odpovědi na tyto otázky jsou diskutabilní. Přesto, že variabilita útoků je velmi rozdílná, veřejnost by měla být o této problematice informována a vědět, jak se v takové situaci zachovat.

Samotný název aktivní střelec pochází z malajštiny a znamená „odevzdat v boji i to poslední“. Jeho prapůvodem je zřejmě indické „amuco“, což značí bojovníka zasvěceného smrti. První zmínky o amoku na Dálném východě pocházejí od cestovatelů z 16. století. Přičemž tito cestovatelé popisovali zvláštní chování malajských bojovníků, kteří se s pokřikem „amok“, a bez ohledu na vlastní přežití vrhali do řad nepřátel. Dokonce i mořeplavec James Cook zmiňuje v zápiscích

z roku 1970 tento zvláštní způsob bojové taktiky založené na opovrhování strachem z vlastní smrti. [2]

Pro případ amoku na území ČR, byl MV - GŘ HZS vydán dokument s názvem - STČ 14/IZS Amok-útok aktivního střelce. Jedná se o samostatný plán typové činnosti složek IZS při společném zásahu, ve kterém je pojem aktivního střelce definován. Jeho obsahem jsou taktéž postupy a úkoly složek IZS při vzniku MU. Dle souboru typové činnosti č. 14/IZS je pojem aktivního střelce vymezen takto:

Aktivní střelec „ je nebezpečný pachatel, který volil použití zbraně proti jiným osobám k dosažení svých cílů. Obvykle jde o jednotlivce, může se ale také jednat o skupinu pachatelů. Nemá zábrany pro jakékoliv chování s cílem zabít nebo zranit co největší počet osob.“ [3]

2.1.1 Útoky aktivního střelce

Existuje řada útoků, které se konaly v různých částech světa, včetně ČR. V této kapitole budou uvedeny příklady několika útoků, které proběhly v prostorách vzdělávacích zařízení po roce 2000 na území Německa, USA a ČR. Jsou to právě školy, které se staly v posledních letech moderním terčem útoků. Můžeme se domnívat, že svou roli zde hraje vyšší kumulace osob soustředěných v určitém prostoru, tedy více obětí pro pachatele. V následujících příkladech si lze všimnout podoby profilů a chování útočníků.

Už ze samotného pojmu aktivní střelec lze usuzovat, že útočník používá střelné zbraně. Hodně lidí se domnívá, že střelné zbraně jsou jeho jediným „nástrojem“, což není pravdivé. Pod tento název patří i bodné a sečné zbraně, jako jsou nože, mačety, bodáky a jiné.

Zahraničí

Jak již bylo zmíněno, k masovým útokům ve školách dochází na celém světě. Níže jsou uvedeny 3 incidenty, ke kterým došlo na území Německa a v USA.

Winnenden, Německo

Nedaleko německého Stuttgartu ve městě Winnenden se „proslavil“ teprve sedmnáctiletý student ZŠ Tim Kretschmer. Vše začalo tím, když se chýlil konec školního roku a Timův prospěch se rapidně zhoršil. Nebyl přijat na vysněnou vysokou školu, kterou chtěl studovat, a s touto porážkou se začalo měnit i jeho chování. Výrazně se projevila Timova agresivita, pomstychtivost, impulzivita a zlost. Mezi jeho záliby patřily zbraně, násilné počítačové hry a sadomasochistická pornografie. Matka teenagera vždy chránila a nechtěla si připustit to, jak se její syn chová. Z důvodu depresí, kterými Tim trpěl, pravidelně navštěvoval terapeuta.[4]

Dne 11. března roku 2009 ukradl Kretschmer střelnou zbraň svým rodičům a kolem půl deváté ráno se vydal na svou bývalou ZŠ Alberville, kde následně zahájil střelbu. Během pouhých dvou minut zastřelil 9 studentů a 3 učitele, kteří na těžké následky zranění na místě podlehli. Kretschmerovo vraždění tímto ale neskončilo. Po masovém útoku ve škole zastavil Tim protijedoucí vozidlo a s řidičem, kterého držel jako jeho rukojmí, se vydal směrem do města Wendlingen. Cestou Kretschmer zastřelil kolemjdoucího zaměstnance zdravotnické záchranné služby. Zhruba 40 kilometrů od města Winnenden pustil útočník svého rukojmí a ten vzápětí ohlásil policii, kde se útočník nachází. Kolem půl jedné byl vrah dopaden. Kretschmer byl stále ozbrojený a nechtěl se vzdát. Náhle došlo k přestřelce s policií, která skončila tím, když si útočník namířil zbraň proti sobě a střílel.[4,5]

Blacksburg, Virginia, USA

V dubnu minulého roku si Spojené státy americké připomněly 10 let od tragické masové střelby ve státní univerzitě Virginia Tech. Útočníkem byl Seung-Hui Cho, narozen roku 1984 v Jižní Koreji. Ve svých osmnácti letech Cho spolu s rodiči emigroval do Spojených států. V osmém ročníku Cho vykazoval obavy ze strany učitelů, hlavně při psaní prací, ve kterých se Cho svěřoval se svými vražednými myšlenkami a kontexty. Dokonce odkazoval na vraždy, které se staly v Columbine. Na jaře roku 2006 napsal článek, který vypovídal o studentovi, který trpěl nesnášenlivostí k ostatním žákům a touhou je zabít. Média ho označují jako duševně narušeného člověka, který už od svých dvanácti let trpěl depresemi a úzkostmi. Během svého studia se krátký čas zdržoval v psychiatrické léčebně, kde mu lékaři diagnostikovali těžké poruchy nálad. V únoru 2017 si zakoupil zbraň, což byl důkaz toho, že útok měl dlouhodobě promyšlený. O dva měsíce později se Cho, ozbrojený dvěma zbraněmi vydal do školy, ve které zahájil střelbu. V areálu školy se v tu dobu vzdělávalo okolo 900 studentů. Seung-Hui Cho fatálně střílel kolem sebe. Po příjezdu policie se tzv. „školní střelec“ zastřelil. Vražedný

incident si vyžádal 33 obětí včetně útočnicka, a přes sedmnáct osob bylo zraněno, převážně ti, kteří při pokusu o útěk skákali z oken. Událost ve škole Virginia Tech byla označena za nejsmrtečnější v novodobé historii USA. [6,7]

Dekalb, Illinios, USA

Další střelba se odehrála v univerzitě v severní Illinoj v USA. Útočnickem byl Steven Kazmierczak, sedmadvacetiletý student sociologie. Ve škole byl považován za výborného studenta a získal děkanské ocenění. Také se angažoval v kriminalistickém světě. Některá média uvádějí, že se zabýval školními útoky, které proběhly v prostředí Virginie Tech a Columbine. Dokonce byl uveřejněn článek, ve kterém píše o nápravném systému v USA. V roce 2001 se přihlásil do armády, ale krátce na to byl propuštěn za to, že lhal o jeho zdravotním stavu. Roku 2007 začal pracovat v nápravném zařízení. Ovšem chování Stevena se zdálo zcela nevykazatelné. Navštěvoval terapeuta, který mu předepsal léky na úzkost a deprese. Přítelkyně Stevena se svěřila s tím, že pár dní před útokem léky vysadil. To mohla být příčina, která v útočnickovi vyvolala touhu vraždit. 14. února 2008 Steven Kazmierczak vešel do velké posluchárny ve škole v Illinoj a začal střílet. V sále bylo více než 150 lidí. Celkem bylo střeleno 24 lidí, z toho 6 osob zemřelo, včetně vraha, který se sám zastřelil před příchodem policistů. [8,9,10]

ČR

Žďár nad Sázavou

Tragické útoky ve školách nejsou v ČR výjimkou, naopak, za posledních pár let neustále eskalují. Jedním z nejznámějších případů je nedávný útok spáchaný ve Žďáru nad Sázavou, kdy šestadvacetiletá žena pocházející z Ostravska zaútočila na studenty Střední školy obchodní a služeb. Žena dříve trpěla psychickou poruchou. Je známo, že několik dnů pobývala v psychiatrické léčebně. Útok se rozhodla učinit dne 14. října 2014, kdy kolem půl 8 ráno pronikla skrze hlavní vchod do

šaten, které jsou sice bezpečnostně zajištěny průchodem pouze na čipovou kartu, ale i tak se útočníci podařilo do prostoru bez zábran dostat. Žena byla ozbrojena nožem a následně jím napadla studentku, které okamžitě přišel na pomoc její spolužák, kterého žena pobodala. Chlapec na místě zraněním podlehl. Útok pokračoval dále, žena si vzala jako rukojmí další studentku, kterou po zákroku policie "vyměnila" za příslušníka PČR, který posléze pachatelku s posilami hlídkové služby zpacifikoval pomocí taseru, přístroje, který na dálku vysílá elektrické výboje. Po této události bylo požadováno prověření bezpečnostních opatření ve všech školách na území ČR. Opět si lze na případu všimnout toho, že pachatelka neměla vytyčený cíl na konkrétní osobu a výběr školy byl pouze náhodný. [11,12]

Smutná tragédie si vyžádala jeden život. Zemřel teprve šestnáctiletý mladík a další 2 studentky spolu s policejním vyjednavatelem byly zraněny a převezeny do nemocnice. Zasahující policisté byli rok po události oceněni krajským ředitelstvím policie kraje Vysočina v kategorii Čin roku za mimořádné nasazení při záchraně lidského života. Zákrok byl označen jako profesionální a poukazuje na to, že přítomnost v místě činu všech třech zasahujících policistů je příkladem pro své kolegy. [13]

Svitavy

Na území ČR jsme se setkali nejen s útoky, které spáchaly cizí osoby vniknutím do objektu školy, ale též s incidenty, které jsou organizované samotnými studenty. Příkladem je Střední odborné učiliště ve Svitavách, ve kterém dne 1. 3. 2004 učeň několikrát bodl do těla šedesátiletého pedagoga v hodině, přímo před očima svých spolužáků. Pobodaný pedagog ihned po převozu do nemocnice na vážné následky zemřel. Motiv pachatele není objasněn, údajně netrpěl žádnou psychickou poruchou a byl bezproblémový. Taktéž zaměstnanec školy byl v očích svých

kolegů i studentů nevinnou obětí. Pachatel byl zadržen, a jakožto nezletilému mu hrozí pětiletý trest odnětí svobody. [14,15]

Chomutov

K podobné události došlo před sedmi lety v Chomutově, kde patnáctiletý student čtyřletého gymnázia ozbrojený nožem a paličkou na maso zaútočil na sekretářku školy, přičemž opakovaně vykřikoval, že se jedná o teroristický útok a že je členem organizace, která hájí zájmy ČR. Žena vystrašeně volala o pomoc, naštěstí její křik uslyšel ředitel školy spolu se školníkem a ženě přispěchali okamžitě na pomoc. Mladíka od sekretářky odtrhli a ihned zavolali zdravotnickou záchrannou službu a policii ČR. Žena byla v šoku a utrpěla lehčí tržná poranění na hlavě. Útočník se při útoku nožem sám pořezal a byl ošetřen v nemocnici. Chlapec byl sice studentem gymnázia teprve pár týdnů, ale jeho prospěch hodnotili pedagogové i ostatní studenti velmi kladně. Co ho tedy k takovému činu vedlo je záhadou. Za pokus těžkého ublížení na zdraví hrozí mladíkovi trest odnětí svobody od tří do deseti let. [16,17]

2.2 Činnosti složek IZS při útoku aktivního střelce

Při útoku aktivního střelce mají jednotlivé složky IZS rozličné úkoly. Tyto úkoly jsou mimo plánů typových činností složek IZS definovány dále v právních normách, upravujících činnosti jednotlivých složek IZS.

2.2.1 Činnost PČR v případě útoku aktivního střelce

V duchu zákona č.273/2008 Sb., o policii České republiky je policie České republiky (dále jen „policie“) charakterizována jako *„jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, který slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie, nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.“* [18] Prioritou Policie ČR je eliminace útočnicka, tedy aktivního střelce. Lze ji charakterizovat následovně:

Eliminace aktivního střelce je policejní zákrok, jehož cílem je zneškodnění aktivního střelce. Eliminaci střelce tvoří tři fáze, kterými je vyhledání, identifikace a provedení eliminace. V rámci poslední fáze spadá do eliminace zadržení a zajištění, paralyzující zranění, nebo smrt. [3]

Úkoly a činnosti PČR jsou dle dokumentu, označující název - STČ 14/IZS Amok-útok aktivního střelce následující:

Hlídka PČR, která přijede na místo jako první, je ihned připravena k úkonu eliminace aktivního střelce. Po příjezdu dalších jednotek na místo MU zůstává povoláný policista u služebního vozidla se zapnutým zvláštním výstražným světlem modré barvy, z důvodu zajištění komunikace s integrovaným operačním střediskem krajského ředitelství policie (dále jen „IOS KŘP“), zasahujícími policisty a složkami IZS (dále viz list Policie ČR). Po příjezdu dostatečného počtu

jednotek PČR a dle okolností v místě MU zaujme toto místo u vozidla s výstražným modrým světlem velitel zásahu. Dalším krokem PČR je určit příslušného velitele zásahu složek IZS. V poslední řadě PČR vymezuje nebezpečnou zónu, dohlíží na ni a informuje příjezdějí složky IZS o jejím vytvoření.

Pokud je dostatek sil a prostředků pro provedení eliminace střelce, PČR určuje vhodnou plochu, za účelem nástupního prostoru složek IZS, a spolu se složkami IZS zajišťuje ustavení techniky. Dále dochází k vymezení vnější zóny včetně stanovení bezpečnostních uzávěrů do vnější zóny a dohlíží na její dodržování. Mezi další úkoly PČR patří provádění dopravního opatření na veřejném prostranství, za účelem plynulého příjezdu a odjezdu vozidel složek IZS. K této činnosti lze využít na pomoc strážníky obecní či městské policie, kteří se podílí na řízení dopravy, uzavírce komunikací apod.) [3]

2.2.2 Činnost ZZS v případě útoku aktivního střelce

Zdravotnická záchranná služba je vymezena zákonem č.374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. *„ZZS poskytuje přednemocniční neodkladnou péči, což je péče o postižené na místě vzniku jejich úrazu nebo náhlého onemocnění a během jejich dopravy k dalšímu odbornému vyšetření a při jejich předání do zdravotnického zařízení.“*[19]

Prvním krokem zdravotnického operačního střediska (dále jen „ZOS ZZS“) je určit vedoucího zdravotnické složky, jehož úkolem je koordinace činnosti zdravotnické složky (za předpokladu přítomnosti pouze výjezdových skupin ZZS.) Pokud se jedná o místo MU s hromadným postižením osob (dále jen „hromadné neštěstí“) může vedoucí zdravotnické složky organizovat činnost na tomto místě v rámci:

- Třídících skupin;
- skupin přednemocniční neodkladné péče;
- skupin odsunu. [3]

Vedoucí zdravotnické složky má právo vyžadovat od ZOS ZZS další zdravotnické skupiny ZZS a materiální zabezpečení dle předpokládaného počtu postižených osob a charakteru zranění, včetně posouzení potřeby prostředků určených k řešení hromadných neštěstí. Vedoucí zdravotnické složky dle potřeby vyžaduje od ZOS ZZS pomoc poskytovatelů zdravotnické dopravní služby, jejímž hlavním úkolem je transport postižených osob do zdravotnických zařízení. Podle zdravotního stavu postižených osob umožní lékař policistům položit dotazy postiženým osobám před transportem. Vyskytuje se možnost ověření jejich totožnosti, z důvodu výskytu aktivního střelce mezi těmito osobami. Do nebezpečné zóny mohou na výzvu velitele zásahu vstoupit členové výjezdových skupin ZZS pouze po dohodě s vedoucím zdravotnické složky. Podmínkou je, že členové vstoupí do nebezpečné zóny v doprovodu policistů. V nebezpečné zóně jsou povinni poskytovat přednemocniční neodkladnou péči (dále jen „PNP“) postiženým osobám. [3]

2.2.3 Činnost jednotek PO v případě útoku aktivního střelce

Jednotkou požární ochrany (dále jen „jednotka PO“) se rozumí „organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (výbava automobilů apod.). Posláním jednotek PO je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných, resp. likvidačních prací.“ [20]

Úkolem a činnostmi jednotek PO je ustanovit síly a prostředky jednotek PO ve zřízeném nástupním prostoru složek IZS. Roli tu hraje zejména otázka času. Pokud jednotky PO dorazily na místo dříve než PČR, zastaví vozidlo v bezpečné

vzdálenosti od místa MU. Jednotky PO taktéž jako ZZS spolupracují s velitelem zásahu složek IZS. Jednotky PO poskytují na vyžádání velitele zásahu, v místě vyhrazeném jako nebezpečná zóna, součinnost PČR, prostředky a techniku, kterou může být např. výšková technika pro odstřelovače, osvětlení místa MU apod. Prioritou PČR je v tomto případě zajistit ochranu před aktivním střelcem. Mezi další úkol a činnost jednotek PO je poskytovat součinnost složkám IZS ve vnější zóně, např. transport postižených na stanoviště PNP atd. Dle potřeb vedoucího zdravotnické složky a ve spolupráci se ZZS jednotky PO pomáhají při třídění postižených osob, výjimečně provádí i laické třídění postižených osob metodou START podle STČ 09/IZS. [3]

2.3 Evakuace

Tato kapitola bude rozdělena do dvou hlavních podkapitol. První, obsáhlejší podkapitola, bude věnována pojmu evakuace obecně. Bude zde uvedena legislativa, kterou je evakuace upravena a kterou se řídí. Bude zde rozebrán pojem evakuace, její dělení, způsob realizace, plánování evakuace a její zabezpečení.

V další podkapitole bude popsána evakuace z hlediska školy, kterým se tato práce zabývá.

2.3.1 Pojem evakuace – definice

Definic, vymezující pojem **evakuace** neustále přibývá. Pro definování evakuace z právního hlediska je základním dokumentem zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů a vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Mimo tyto dva základní právní předpisy je potřeba zmínit existenci množství dalších právních předpisů, či odborné literatury, které se týkají problematiky evakuace. V duchu vyhlášky 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva je evakuace definována takto:

(1) „Evakuací se zabezpečuje přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, případně strojů a materiálu k zachování nutné výroby a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí.“ [21]

(2) „Evakuace se provádí z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, která zajišťují pro evakuované obyvatelstvo náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci uskladnění.“ [21]

(3) „Evakuace se vztahuje na všechny osoby v místech ohrožených mimořádnou událostí s výjimkou osob, které se budou podílet na záchranných pracích, na řízení evakuace nebo

budou vykonávat jinou neodkladnou činnost; přednostně se plánuje pro následující skupiny obyvatelstva:

a) děti do 15 let;

b) pacienti ve zdravotnických zařízeních;

c) osoby umístěné v sociálních zařízeních;

d) osoby zdravotně postižené;

e) doprovod osob uvedených v písmenech a) až d).“ [7]

V odborné literatuře můžeme pro představu nalézt definici znějící takto:
„Evakuace, jako jeden ze základních způsobů ochrany obyvatelstva, je souhrnem opatření zabezpečujících přemístění (odsun) osob, hospodářského zvířectva a věcných prostředků v daném pořadí priority z ohroženého prostoru na jiné území. Je to mimořádné opatření, používané v případech, kdy již nelze účinnou ochranu obyvatelstva zabezpečit jiným způsobem.“ [22]

Jiná definice charakterizuje evakuaci jako: *„nejúčinnější a současně nejnákladnější ochranné opatření.“* [23]

Pokyn k vyhlášení evakuace může vydat velitel zásahu, kterým může být člen IZS, dále zaměstnavatel, v hlavním městě Praze hejtman, či v obci starosta obce. V případě vyhlášení evakuačního úkonu jedním ze zmíněných subjektů jsou občané povinni ihned opustit nebezpečné území. Evakuace z ohrožené oblasti probíhá po předem stanovené evakuační trase. Na této trase jsou rozlišovány následující oblasti a stanoviště: [24]

Evakuační zónu lze definovat jako ohrožené území, ze kterého je nutné přemístit obyvatelstvo. Evakuační zónou se rozumí území, na kterém se provádějí nezbytné záchranné práce při MU, nebo krizové situace (dále jen KS) s prvořadým cílem ochrany zdraví a životů osob. [22]

Místo shromažďování je vymezeno jako místo soustředění evakuovaných osob uvnitř nebo vně evakuační zóny. Z dané zóny je zajištěno přemístění evakuovaných osob z ohroženého prostoru do evakuačních středisek. [22]

Uzávěra je místo sloužící pro zabránění vstupu nepovolaných osob do evakuační zóny. Uzávěry mají za úkol ohraničit ohrožený prostor (a jeho části) určený k evakuaci. [22]

2.3.2 Legislativa, vztahující se k 14. ZŠ

V současné době existuje v ČR několik zákonů, vyhlášek i norem, vztahující se k pojmu evakuace. Řadíme mezi ně:

- Ústavní zákon č.1/1993 Sb., Ústava ČR,
- Ústavní zákon č.110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR,
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně,
- Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR,
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.,
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb.,
- Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.,
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon),
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích,
- Zákon č. 129/2000 Sb. o krajích,
- Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení krizového zákona,
- Nařízení vlády ČR č. 100/1999 Sb., o ochraně před povodněmi,
- Vyhláška MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech IZS,
- Vyhláška MV č. 380/2002 Sb., o plnění úkolů ochrany obyvatelstva.

2.3.3 Rozdělení evakuace

Evakuace se dělí z několika hledisek. Jedním z nich je **rozsah** opatření. Z tohoto hlediska rozlišujeme evakuaci objektovou, plošnou, všeobecnou a částečnou.

Evakuace objektová – zahrnuje evakuaci obyvatelstva jedné budovy nebo malého počtu obytných budov, administrativně správních budov, technologických provozů a dalších objektů.

Evakuace plošná – zahrnuje evakuaci obyvatelstva části, nebo celého urbanistického celku, případně většího územního prostoru. Tento druh evakuace se plánuje a provádí jako evakuace všeobecná (při živelních pohromách a průmyslových haváriích), nebo částečná (v některých případech vojenského ohrožení).

Evakuaci všeobecné podléhají všechny kategorie osob (veškeré obyvatelstvo).

Evakuaci částečné podléhají některé nebo všechny následující kategorie osob:

- Děti do 6 let s individuálním doprovodem.
- Děti od 6 let do 15 let se společným doprovodem.
- Pacienti zdravotnických lůžkových zařízení.
- Osoby přestárlé a osoby tělesně postižené. [22]

Evakuaci lze dělit z hlediska **doby trvání** opatření na:

- a) **Krátkodobou evakuaci** – kdy ohrožení nevyžaduje dlouhodobé opuštění objektu (prostoru)
- b) **Dlouhodobou evakuaci** – kdy ohrožení vyžaduje dlouhodobé opuštění objektu (prostoru) a pro evakuované je zapotřebí zajistit náhradní ubytování, stravování apod. [25]

V rámci této bakalářské práce bude z hlediska rozsahu opatření popsána evakuace objektová, a to z důvodu ohrožení budovy školy útokem aktivního střelce. Škola má zpracované dokumenty, které mohou být v případě vniku MU – mimo jiné útoku aktivního střelce- vnímány jako stěžejní příručka pro včasné zareagování osob, jejich ukrytí a přežití a následnou evakuaci. Tyto dokumenty tedy mohou být považovány za důkaz snahy o celkovou efektivní připravenost na MU.

Jelikož níže bude popisována objektová evakuace, je potřeba ji dále popsat z hlediska jejích **forem a postupů**.

Formy objektové evakuace

Objektová evakuace může mít různé formy realizace. Jedná se o:

- a) Objektovou evakuaci ve formě **opuštění objektu**.
- b) Objektovou evakuaci ve formě **přemístění v rámci jednoho objektu**. [25]

Evakuační postupy při objektové evakuaci

Objektová evakuace může být:

- **Současná** (neřízená).

„Současná evakuace je jednodušší, klade minimální požadavky na technické systémy sloužící k evakuaci (postačí jednotná informace vyzývající k evakuaci). Problém může nastat při současné evakuaci velkého počtu osob tím, že dojde k tvorbě front před únikovými, obvykle zúženými prostory. Při tomto způsobu se budou evakuovat všechny osoby téměř najednou ze všech pater budovy, ze všech prostorů apod. Důraz musí být položen na průchodnost co největšího počtu únikových cest.“ [25]

- **Postupná (řízená).**

„Postupná evakuace je zpravidla složitější. Klade vyšší nároky na technické systémy sloužící k evakuaci a na připravenost záchranných složek, zejména hasičů a policie.

Je zpravidla organizována tak, že jsou nejprve evakuovány osoby z míst, kde hrozí bezprostřední nebezpečí, následně z podlaží nad tímto místem především při požáru, hrozbě nebo použití výbušniny a pak osoby z ostatních podlaží.“ [25]

2.3.4 Způsob realizace evakuace obyvatelstva

Z hlediska způsobu realizace se evakuace obyvatelstva dělí takto:

Prvním způsobem realizace lze vymezit **evakuaci samovolnou**. Tento druh evakuace není řízený a obyvatelé se při KS řídí dle vlastního rozumu a uvážení. Prioritou je tu samostatnost. Odpovědné orgány za řízení evakuace se snaží získat kontrolu nad celým průběhem samovolné evakuace. Úkolem orgánů je snaha o koordinaci osob z ohrožené oblasti do náhradního ubytování.

Opakem evakuace samovolné je **evakuace řízená**. Představitelé orgánů zodpovědných za řízení evakuace tento proces řídí a ovlivňují. Evakuované osoby se z ohrožené oblasti přemísťují vlastními dopravními prostředky, pěšky, nebo dopravními prostředky hromadné přepravy, kterou zajistí výše zmíněné orgány. [22,26]

2.3.5 Plánování evakuace obyvatelstva

Evakuace se plánuje pro řešení MU, které vyžadují vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu IZS. [7] Na vybrané ZŠ bude při MU vyhlášován třetí stupeň poplachu. Třetí stupeň poplachu je vyhlášován v následujícím případě:

1) „mimořádná událost ohrožuje více jak 100 a nejvýše 1000 osob, část obce nebo areálu podniku, soupravy železniční přepravy, několik chovů hospodářských zvířat, plochy území

do 1 km², povodí řek, produktovody, jde o hromadnou havárii v silniční dopravě nebo o havárii v letecké dopravě, nebo;

2) záchranné a likvidační práce provádí základní a ostatní složky nebo se využívají síly a prostředky z jiných krajů, nebo;

3) je nutné složky při společném zásahu v místě zásahu koordinovat velitelem zásahu za pomoci štábu velitele zásahu a místo zásahu rozdělit na sektory a úseky“. [26]

Na základě rozhodnutí řídicího důstojníka hasičského záchranného sboru kraje, oznamuje OPIS kraje vyhlášení třetího stupně poplachu poplachového plánu kraje hejtmanovi. Stejným způsobem nebo na základě žádosti velitele zásahu se oznamuje vyhlášení třetího stupně poplachu poplachového plánu kraje starostovi obce s rozšířenou působností. [27]

2.3.6 Zabezpečení evakuace

Existují 3 typy zabezpečující plynulý chod evakuace. Je podstatné, aby evakuace fungovala na základě dobré organizace, účinné součinnosti a efektivní plynulosti chodu všech zúčastněných osob. Rozlišujeme zabezpečení pořádkové, dopravní a zdravotnické.

- 1) Pořádkové zabezpečení.** Již z názvu lze poznat, že se jedná o zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti v průběhu celé evakuace.
- 2) Dopravní zabezpečení.** Toto slovní spojení zajišťuje zpracovatel evakuačního plánu v součinnosti s příslušným orgánem veřejné správy. Dále sem patří zabezpečení zásobování pohonných hmot u organizované hromadné přepravy.
- 3) Zdravotnické zabezpečení.** Tento pojem zahrnuje poskytování předlékařské zdravotnické pomoci, prevoz osob do zdravotnických zařízení a zabezpečení hygienicko-epidemiologických opatření. [21,28]

2.3.7 Evakuační plán

Jedná se o základní dokument, jehož obsahem jsou informace vymezující opatření, postupy a pokyny, jakými se řídit v případě vzniku MU, kterou může být například požár, únik plynu, výbuch, či živelné pohromy. Evakuační plán je součástí havarijního plánu kraje a skládá se ze dvou částí – textové a grafické. První část, zvaná **textová část** plánu evakuace obsahuje:

- „všeobecné zásady provádění evakuace včetně popisu kritérií pro rozhodování o evakuaci;
- předpokládané počty evakuovaných osob podle jednotlivých evakuačních zón a pořadí evakuace;
- časové normy pro evakuaci zpracované na základě analýzy rizik;
- přehled míst (přechodného i trvalého) náhradního ubytování a míst hromadného stravování (včetně kapacit) v rámci spravovaného (vlastního) území;
- způsob vyrozumění orgánů pověřených řízením evakuace;
- dopravní, zdravotnické, zásobovací a pořádkové zabezpečení evakuace;
- způsob koordinace složek zabezpečujících evakuaci;
- způsob varování obyvatelstva a pokyny pro chování obyvatelstva po vyhlášení rozhodnutí o provedení evakuace;
- popis zajišťování evakuace škol, nemocnic, sociálních zařízení apod.“. [22]

Grafická část plánu evakuace obsahuje:

- „evakuační zóny;
- místa shromažďování obyvatelstva k evakuaci;
- evakuační střediska, přijímací střediska, místa zdravotnické pomoci, rozdělování nouzových přídelů nezbytných předmětů, včetně vody a potravin;
- evakuační trasy, včetně primárních a alternativních cest;
- místa na spravovaném (vlastním) území, vybraná jako místa (přechodného i trvalého) náhradního ubytování a místa hromadného stravování (včetně kapacit);

- *zdravotnická zařízení;*
- *zařízení pro dekontaminaci;*
- *místa nevhodná pro umístění evakuovaných osob“.* [22]

Součástí plánu evakuace obyvatelstva jsou také srozumitelné pokyny objasňující chování obyvatelstva při MU. Patří sem například mapy evakuačních tras, evakuačních středisek, které slouží pro lepší orientaci osob. Dále informace o zajištění evakuace předškolních a školských vzdělávacích zařízení a další pokyny, které jsou zveřejňovány v průběhu evakuace.

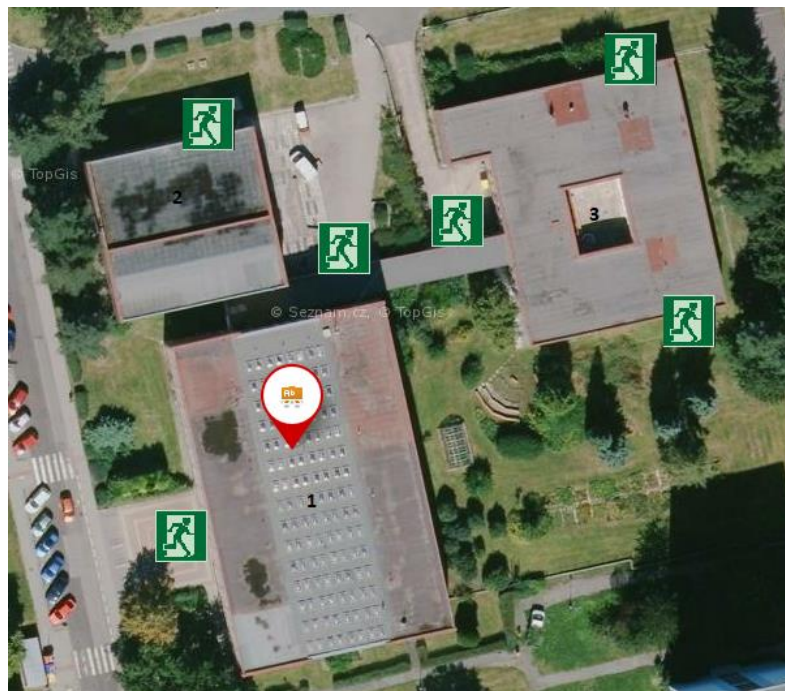
2.4 Evakuace 14. základní školy Kladno

Jak již bylo zmíněno, v této podkapitole bude popsána evakuace z pohledu 14. ZŠ Kladno. V první části podkapitoly bude popsáno samotné školské zařízení, a to z hlediska jeho plošného rozložení, vnitřního uskupení, režimu průchodu osob do a z budovy a počtu osob, které se standardně nacházejí na území školského zařízení. Ve druhé části podkapitoly bude rozebrána dokumentace školy pro případy vzniku MU, s přihlédnutím k eventualitě útoku aktivního střelce.

2.4.1 Popis školy

V roce 1973 byla postavena v Kladně, na sídlišti v Kročehlavech, atypická budova ZŠ. Areál školy se rozkládá na poměrně velkém území mezi panelovými domy. K ZŠ je přidružena i mateřská škola, stojící jako samostatný celek vedle budovy ZŠ. Součástí školského zázemí tvoří školní zahrada, sloužící pro pracovní činnosti a také hřiště, kde žáci vykonávají různé tělovýchovné aktivity. Budova školy je projektována zhruba pro 540 žáků 1. a 2. stupně. V roce 1981 se kapacita navýšila o 398 žáků. V současné době se na 14. ZŠ vzdělává 720 žáků ve věku 6-15 let. Žáci se tu vzdělávají ve 27 učebnách. Na 14. ZŠ je zaměstnáno 41 pedagogických pracovníků a dalších 10 zaměstnanců, mezi které patří školník, kuchaři a dále zaměstnanci uklízecké firmy. Interiér školy tvoří tři pavilonové budovy, propojené chodbou přezdívanou „pergola“. Tyto části budov rozdělím na pavilon 1, 2 a 3. [29]

Na obrázku níže (viz obrázek 1) lze vidět uskupení školních budov (1, 2, 3) a rozmístění únikových východů (6), kterých je nutno využít při MU k okamžitému úniku z budovy školy.

Obrázek 1 Uskupení pavilonů a únikových východů [Mapy.cz]

2.4.2 Pavilon 1

Pavilon 1 tvoří dvoupatrová budova, do níž se člověk dostane vstupem skrze hlavní vchod. Již osmým rokem má škola zaveden čipový systém. Vchod je po dobu 24 hodin uzamčen a zamezen tak k přístupu neznámým osobám. Žáci i zaměstnanci se dostanou do budovy školy pouze po přiložení čipu. Vchod je zabezpečen kamerovým systémem. Pokud projdeme hlavním vchodem, ocitneme se ve vstupní hale, která je obohacena tropickými rostlinami. Tento pavilon je určen pouze pro žáky druhého stupně. Přízemí vyplňují 2 kanceláře zaměstnanců, 2 kabiny pedagogických pracovníků, šatny žáků. Dále zde nalezneme 5 tříd, školní kiosek a toalety. Ve druhém podlaží se opět nachází 2 školní kabiny, 10 tříd, přičemž součástí jedné třídy je i školní knihovna a toalety. Třetí, tedy poslední podlaží tvoří 10 tříd, včetně počítačové učebny, 2 kabiny a toalety. V případě MU lze využít hlavní vchod jako únikový východ, vedoucí na volné prostranství před školou. (viz obrázek 2) [29]

Obrázek 2 Hlavní vchod [vlastní foto ze dne 28.2.2018]

2.4.3 Pavilon 2

Druhý pavilon se nachází v průchozí části z pavilonu 1 do pavilonu 3, tedy v pergole. Tento pavilon slouží výhradně k tělovýchovným účelům. Je tvořen dvoupodlažním poschodím, přičemž v přízemí se nachází tzv. velký sál – „velká tělocvična“, dvě šatny a malá místnost se sportovním náčiním. Druhé patro je vybaveno malým sálem – tedy, „malou tělocvičnou“ a dvěma šatnami. V dolní části objektu se nachází další nouzový východ. Z důvodu jeho uzamčení po celou dobu výuky je neisté, zda by došlo v případě MU k jeho okamžitému odemčení a útěku ven. Pokud by v případě MU nebyl nouzový východ v dolní části objektu odemčený, jsou pedagogičtí pracovníci povinni odvést žáky z tělocvičny na bezpečné místo pergolou, kde se nachází druhý zabezpečený východ. Pedagogičtí pracovníci se žáky by postupovali po vyznačených ukazatelích, které jsou rozmístěné v dolních částech stěn. [29]

Obrázek 3 Vchod z pavilonu 2 [vlastní foto ze dne 28.2.2018]

2.4.4 Pavilon 3

Pavilon 3 by mohl být stejně jako všechny ostatní pavilony terčem útoku střelce. Součástí třetího pavilonu je školní družina, která tu je k dispozici každý den v ranních hodinách od 6:00 do 7:35 hodin a po vyučování v odpoledních hodinách od 15:15 do 17:00 hodin. V těchto časových rozmezích bývá jeden vchod otevřen a nikým nekontrolován, což může způsobit proniknutí jakékoliv osoby do objektu, aniž by člověk tušil, za jakým účel do budovy vchází. Paní vychovatelky se v současné době ve družině věnují 200 žákům. V rámci školní družiny mohou žáci v odpoledních hodinách navštěvovat výtvarné, nebo sportovní kroužky. V této části budovy se dále nachází 7 tříd žáků 1. stupně, školní jídelna a dílny pro pracovní činnosti. V případě vzniku MU lze využít viditelně označený únikový východ z pergoly, jídelny a dílny v přízemní části. [29]

2.4.5 Dokumentace pro případ mimořádných událostí v rámci 14. základní školy Kladno

14 ZŠ má formu evakuačního plánu zpracovanou pod názvem Požární evakuační plán (dále jen „PEP“) – viz příloha č. 2. Tento PEP je vzhledem k jeho obsahu dostačující a uplatnitelný i pro případ jiné MU, než je požár. PEP je kromě tradiční požární poplachové směrnice – viz příloha č. 3. Jediným dokumentem, zpracovaným v rámci školy k otázkám MU. K otázkám MU typu útoku aktivního střelce není zpracována v rámci školy žádná dokumentace.

V úvodu PEP je jeho věcnou působností určeno zvládnutí požárů, MU, nebo jiných živelních pohrom a evakuace osob a materiálu v případě těchto událostí.

Evakuace je dle PEP řízena ředitelkou školy nebo jejím pověřeným zástupcem z prostor u vstupu do budovy. Vyhlášení evakuace je prováděno buď pomocí školního rozhlasu, nebo obecně voláním „HOŘÍ“, nebo jiným vhodnějším termínem vzhledem k typu probíhající události. Evakuaci žáků zajišťují vyučující učitelé a v době přestávky třídní učitelé. Řídící evakuace dále upřesní místo a druh ohrožení a uvede, které části školy budou evakuovány primárně. Rovněž uvede, zda je možné vzít svršky ze šaten, nebo zda je nutné budovu opustit ihned.

Jako **únikové cesty** jsou v PEP definovány vnitřní chodby a schodiště a na ně navazující vestibul s východem na volné prostranství.

Způsob evakuace bude dle PEP současný, přičemž jeho organizaci zajišťuje řídící evakuace v součinnosti s jednotlivými pracovníky školy, tak aby nedošlo ke vzniku paniky nebo ucpání únikových cest.

Místem soustředění osob je volné prostranství před budovou školy. Učitelé provedou kontrolu počtu žáků ve třídě, kde v době vyhlášení evakuace vyučovali. Pokud dojde k vyhlášení evakuace v době přestávky, provedou kontrolu třídní učitelé. Vedoucí jednotlivých pracovišť pak zajistí kontrolu počtu evakuovaných

pracovníků. Pokud po této kontrole není jisté, že školu opustily všechny osoby, musí to být neprodleně ohlášeno řídicímu evakuace, případně veliteli zásahu. Pokud je vše v pořádku, evakuované osoby přejdou pod dohledem učitele na školní hřiště, v případě nepříznivého počasí do budovy 4. ZŠ Kladno, která se nachází v blízkosti 14. ZŠ.

Na místě zůstane řídicí evakuace, případně další pověření pracovníci (členové preventivní požární hlídky), kteří zajistí dohledání chybějících osob, uzavření přívodu plynu, vypnutí elektrické energie. Dále budou dle možností provádět evakuaci materiálu, a v případě potřeby spolupracovat se zasahujícími jednotkami HZS.

První pomoc postiženým osobám poskytnou učitelé a následně přivolaná ZZS.

Evakuace materiálu bude probíhat pouze v případě, že budou evakuovány všechny osoby, a že taková evakuace by neohrozila osoby další.

Evakuace bude prováděna v rozsahu stanoveném řídicím evakuace, který určí:

- pořadí evakuace,
- způsob provedení (kdo, kterými cestami),
- místo uložení evakuovaného materiálu,
- způsob jeho střežení (kdo bude odpovědný)

Pokud si pozorně přečteme tento evakuační plán, zjistíme, že ve vztahu k požáru a jiným MU je zpracován, dalo by se říct dostačujícím způsobem. Musíme však zmínit to, že na situace typu útoku aktivního střelce je tento plán značně nedostačující. Primárně je potřeba zmínit úplnou absenci této eventuality v daném plánu. Z toho důvodu PEP neobsahuje (dle názvu by ani neměl) žádné postupy

pro případ útoku aktivního střelce. Pokud by v případě útoku aktivního střelce bylo postupováno podle PEP, je téměř jisté, že počet obětí útočnicka by nebyl malý, a to zejména z důvodu odlišného žádoucího chování zasažených v takové situaci, kdy důraz by měl být kladen primárně na ukrytí a přežití, nikoliv na shromažďování osob a jejich evakuaci.

Praktická část této práce bude obsahovat vyhodnocení dotazníkového šetření, které bylo provedeno mezi zaměstnanci školy a žáky. Toto šetření bylo zaměřeno na útok aktivního střelce, povědomí o tomto termínu a o žádoucí chování v případě útoku. Bude tedy velice zajímavé zjistit, zda-li je školské zařízení jako celek na takové situace připraveno i navzdory absenci potřebné dokumentace.

3 CÍL PRÁCE

Účelem teoretické části bakalářské práce bylo přiblížit čtenáři pojmy aktivního střelce a evakuace. U kapitoly aktivní střelec byly uvedeny příklady spáchaných útoků ve školských zařízeních. V další části byla práce věnována eliminaci aktivního střelce ze strany složek IZS. Evakuace byla popsána z obecného hlediska a dále ve vztahu ke školskému zařízení, jehož případná evakuace při útoku aktivního střelce je meritem této práce.

V praktické části byl zpracován návrh na řešení evakuace při MU týkající se útoku aktivního střelce v podmínkách zájmového školského zařízení.

Hlavním cílem bakalářské práce bude vyhodnocení připravenosti školy na MU. Bude tak vyhodnoceno na základě dotazníkového šetření se žáky 1. a 2. stupně a pedagogickými pracovníky na téma evakuace při školním útoku. V rámci dotazníkového šetření budou vyhodnoceny kromě hlavního cíle, týkajícího se připravenosti školy na případný útok dva dílčí cíle. Prvním dílčím cílem této práce bude zjistit, zda jsou respondenti dotazníkového šetření informováni ze strany školy o evakuaci, která by byla vyhlášena při MU. Druhým dílčím cílem bude prověřit znalost respondentů o problematice aktivního střelce.

Podle výsledných informací bude případně proveden návrh na lepší vzdělávání osazenstva v dané problematice.

4 METODIKA

4.1 Popis průzkumného šetření

Při psaní teoretické části bylo vycházeno jednak z odborné literatury, zákonů, vyhlášek a internetových zdrojů. Přísun informací, konkrétně z prostředí 14. ZŠ byl poskytnut ředitelkou školy paní Chvojkovou, pedagogickými pracovníky a paní školnicí. Se zmíněnými bylo vedeno několik konzultací ohledně evakuace školy. V praktické části bylo jako výzkumné metody využito dotazníkového šetření, přičemž byl použit strukturovaný dotazník. Tento dotazník byl rozdán 20 žákům I. stupně, 20 žákům II. stupně a 10 zaměstnancům školského zařízení. Položené otázky byly zaměřeny na oblasti evakuace školy, ohrožení v případě útoku aktivního střelce a bezpečnostního opatření ve škole.

4.2 Průzkumný nástroj

Dotazníkové šetření je jedna z kvantitativních metod, využívána převážně v sociologii. Na základě dotazníkového šetření se dají za pomoci matematických modulů vyhodnotit různé sociologické jevy a jejich analýza. Dotazníky jsou určeny pro potřeby sběru informací a jsou určeny pro vybranou skupinu osob, kterou může být kdokoli z celé společnosti. Dotazníkové šetření je zaměřeno na názory, postoje, vlastnosti, znalosti a další jevy hodnotících respondentů. [30,31]

Z hlediska dělení dotazníkového šetření lze rozdělit dotazník na 3 typy – standardizovaný, polostrukturovaný a otevřený. [33] V mé práci byl použit dotazník standardizovaný, a to z důvodu jeho pevně dané struktury. Obsah standardizovaného dotazníku tvoří pevný okruh otázek a odpovědí, na které respondenti odpovídají pouze ANO/NE.

4.2.1 Popis šetření

V bakalářské práci byl použit standardizovaný typ dotazníkového šetření. Pro potřeby práce byl distribuován stejný druh anonymního dotazníku pro tři skupiny respondentů. Těmi jsou žáci I. stupně (20 respondentů), žáci II. stupně (20 respondentů), a zaměstnanci školského zařízení (10 respondentů). Výsledného šetření se tedy zúčastnilo celkem 50 respondentů

Dotazníkové šetření se uskutečnilo dne 28. 3. 2018 na území 14. ZŠ. Úvodní otázky dotazníkového šetření se týkají problematiky aktivního střelce. První okruh otázek byl zaměřen na samotný pojem a způsob informovanosti o této problematice. Druhý okruh otázek byl zaměřen na možnosti výskytu aktivního střelce v areálu 14. ZŠ a následné zachování se při jeho útoku. Třetí okruh otázek anonymního dotazníku byl zaměřen na údaje, které vypovídají o dostatečné informovanosti respondentů ohledně evakuace osob, například o znalostech respondentů o výskytu únikových východů a jejich označení, o místě shromaždiště, efektivnosti cvičné evakuace atd. Respondentům byly dále položeny otázky, týkající se bezpečnosti ve škole.

Dotazník obsahuje celkem 14 otázek. Otázky jsou uzavřené. Respondenti na otázky odpovídali ANO/NE. Vzorový dotazník je k dispozici v kapitole *Seznam příloh*, pod názvem příloha č. 1: Dotazník k bakalářské práci. Výsledky dotazníkového šetření jsou udávány v jednotkách.

Vzhledem k tomu, že byl dotazník rozdán žákům nízkého věku (zejména žákům I. stupně), byly před jeho rozdáním všechny otázky žákům pečlivě přečteny a vysvětleny z hlediska významu některých pojmů, aby žáci pochopili význam otázek a nedošlo ke zbytečným neshodám.

Standardizovaný dotazník má splnit **dva dílčí cíle** a **jeden hlavní cíl** práce.

- Prvním dílčím cílem šetření bylo zjistit, zda jsou respondenti dotazníkového šetření informováni ze strany školy o evakuaci, která by se realizovala při MU.
- Druhým dílčím cílem bylo prověřit znalost respondentů o problematice aktivního střelce.
- Hlavním cílem tohoto šetření bylo zhodnotit připravenost dané školy na případný útok střelce.

5 VÝSLEDKY

5.1 Postup evakuace v podmínkách 14. ZŠ a činnosti složek integrovaného záchranného systému při této evakuaci

Začátek praktické části je věnován popisu situace a následnému postupu a průběhu evakuace školského zařízení, pokud do školy přijde neznámý útočník, který je ozbrojen, a jehož cíl je zaútočit a zranit lidi kolem sebe. V případě ataku „školního střelce“ jsou pracovníci školy nuceni jednat dle základních dokumentů školy, které vymezují jejich povinnosti. Mezi tyto dokumenty školy patří požární poplachová směrnice, která obsahuje důležitá telefonní čísla, na které se MU ohlásí a způsob provádění evakuace osob. Jelikož téma bakalářské práce bylo: „Evakuace při útoku aktivního střelce“, stal se primárním dokumentem, pro potřeby zpracování této práce, požární evakuační plán zájmového školského zařízení. Plán upravuje postup a průběh evakuace v objektech ZŠ ohroženým požárem, jinou živelní pohromou či MU. Plán upravuje nejen evakuaci osob, ale i materiálu. Obsahem požárního evakuačního plánu je řízení a způsob evakuace, vymezení únikových cest a místa soustředění osob při MU. V plánu lze také nalézt evakuaci materiálu a poskytnutí první pomoci.

Byl vytvořen nástin „reálné“ situace formou fiktivní události, ve které hraje hlavní roli ozbrojený útočník. Útočník, vyzbrojen schovaným nožem pod ošacením, využil situace v ranní hodině (7:57). V tento čas do školy přichází opoždilý žáci. Útočník vyčkal před školským zařízením na příchod žáka, který mu umožnil otevřít vstup do hlavní budovy školy a následně by prošel skrze turnikety s ním. Útočník by se ocitl v hale 14. ZŠ. Zde je vymezen časový sled událostí:

7:59 neznámá osoba vchází přes hlavní vchod do objektu školy, konkrétně do prostoru haly (pavilon 1.) Kolemjdoucí žákyně devátého ročníku si osoby všimne. Útočník vzápětí vyndává z kapsy bodnou zbraň a po žákyni zaútočí.

Dívka volá hlasitým křikem o pomoc. Ve škole nastává rozruch. Pedagogická pracovnice Lucie D., která situaci vidí z prvního patra, vezme do ruky telefon a okamžitě vytáčí číslo 158 a operačnímu středisku policie ČR („dále jen OPIS PČR“) do telefonu sděluje, že do prostoru 14. ZŠ vnikl nebezpečný pachatel, který je ozbrojen nožem a útočí na žáky. OPIS PČR vysílá na místo složky IZS. Přítomná pedagogická pracovnice dostává od OPIS PČR pokyn, aby se všichni žáci i zaměstnanci zabarikádovali do tříd a pomocí lavic nebo jiného třídního nábytku zatarasili dveře a zamezili vstoupit útočnickovi dovnitř tříd. OPIS pedagogické pracovnici sděluje, aby bez paniky vyčkali na příjezd záchranných složek.

8:05 Ředitelka školy ohlašuje MU formou školního rozhlasu a taktéž oznamuje, aby se pedagogičtí pracovníci, kteří se v nynější době nachází v pavilonu 1, uzamkli ve třídách se svými žáky a vyčkali dalších pokynů. Ačkoliv pachatel útočí v pavilonu 1, následně dochází opět pomocí školního rozhlasu k vyhlášení evakuace pavilonu 2 a 3. Evakuaci řídí ředitelka školy nebo její pověřený zástupce. Ti, kdo evakuaci řídí, jsou povinni oznámit druh ohrožení a prostory, kde je nutno evakuaci provést jako první. V tomto případě záleží na místě, které není ohroženo, v našem případě se jedná o pavilon 2 a 3. Vzhledem k tomu, že se v současné době ve škole vzdělává zhruba 720 žáků, je důležité, aby se při evakuaci zachoval klid a zamezilo se zacpání průchozích cest ze tříd směrem ven z budovy. K tomuto účelu slouží únikové východy. Únikové východy jsou grafické bezpečnostní značky či tabulky, ukazující směr úniku. Jsou rozmístěny ve spodních částech zdí v prostorách školy, konkrétně v chodbách, na schodišti a ve vestibulu.

Díky únikovým východům, které mají za cíl usnadnit plynulý chod evakuace, by se neměli tvořit fronty a mělo by dojít k zamezení zmatenému chování osob.

Obrázek 4 Únikový východ [vlastní foto ze dne 10.1.2018]

Evakuace z pavilonu 2 a 3 probíhá přesunem žáků a pedagogických pracovníků na bezpečné místo, kterým je v této situaci nejbližší sportovní hřiště před pavilonem 3 (viz obr. 5). Žáci, kteří se nachází v pavilonu 2, použijí buď východ z tělocvičny, nebo východ z pergoly. Naopak žáci, jejichž výuka probíhá v pavilonu 1, utíkají ven z budovy bližším únikovým východem, buď přes dílny, nebo přes kuchyň směrem na školní zahradu.

8:10 Na místo přijíždí jako první jednotka hlídkové policie, složená ze tří příslušníků PČR. Příslušníci hlídky jsou vybaveni neprůstřelnými vestami a s pomocí donucovacích prostředků vstupují do objektu školy. V hale školy nachází ozbrojeného útočnicka, se kterým vyjednávají. Velitel zásahu, kterým je příslušník policie, zhodnotí situaci a za pomoci vysílačky přivolá na místo síly a prostředky, které se po příjezdu podílejí převážně na řízení dopravní situace v blízkosti školy. Tato činnost slouží zejména k tomu, aby složkám IZS nebránilo nic v plynulém příjezdu. Síly a prostředky dále vymezí vnější zónu.

8:12 Ke školskému zařízení přijíždí zdravotnická záchranná služba spolu s hasičským záchranným sborem, které v rámci své součinnosti pomáhají zraněným osobám.

8:15 Konec evakuace 2 a 3 pavilonu. Pedagogičtí pracovníci spočítají počet žáků na volném prostranství a zkontrolují, zda se počty žáků shodují se zápisem v třídnické knize, kterou jsou povinni vzít za každých okolností s sebou. Pokud pedagogičtí pracovníci nestihli zapsat chybějící žáky do třídní knihy, bylo nutné, aby spočítali žáky při odchodu z vyučujících tříd. Na shromaždišti čekají žáci i pedagogičtí pracovníci na ostatní pokyny záchranných sborů.

Obrázek 5 Shromaždiště 2 a 3 pavilonu [Mapy.cz]

8:20 příslušníci PČR pachatele zajistili a odváží jej na obvodní oddělení PČR v Kročehlavech. Povolané síly prohledávají objekt školy i prostory uvnitř, zejména z důvodu působení více útočníků ve školském zařízení. Zdravotnická záchranná služba pečuje o zdravotní stav žáků i pedagogických pracovníků, kteří jsou z tragické události v šoku. Pobodanou dívku odvezli zaměstnanci ZZS do kladenské nemocnice.

Celá událost by trvala 21 minut. Postup a průběh evakuace, pokud by probíhal tímto způsobem, můžeme označit za účinný.

Pokud by došlo k útoku v pavilonu 2, nebo 3, došlo by k vyhlášení evakuace v pavilonu 1 tedy v hlavním pavilonu školy, ve kterém se kumuluje největší počet žáků. Evakuace by byla opět vyhlášena pomocí školního rozhlasu ředitelkou školy. Žáci i pedagogové, kteří by byli přítomni v prvním, nebo ve druhém patře haly školy, by použili k evakuaci školní schodiště. Schodiště má v případě evakuace svůj systém využití. Z obrázku pod textem (viz obr. 6) lze vidět, že schodiště je v polovině cesty průchozí. Tento „průchod“ žáci i učitelé běžně používají k projití skrze patra, ale v době po vyhlášení evakuace se tento průchod stává všem osobám neprůchodný. Je tomu tak z důvodu zamezení ucpání schodiště v případě paniky. Po dodržení pokynů a pravidel uzpůsobení cesty z horního patra k východu, by se tak schodiště pro žáky a pedagogy stalo rychlejší a plynulejší cestou k úniku z budovy.

Obrázek 6 Schodiště [vlastní foto ze dne 10.1.2018]

Žáci a pedagogové by se v případě MU týkající se aktivního střelce v budově školy shromáždili na hřišti, vzdáleném od školy zhruba 80 metrů. Za nepříznivého počasí by se mohli schovat a vyčkat v budově 4. ZŠ, stojící 1,5 km od školy.

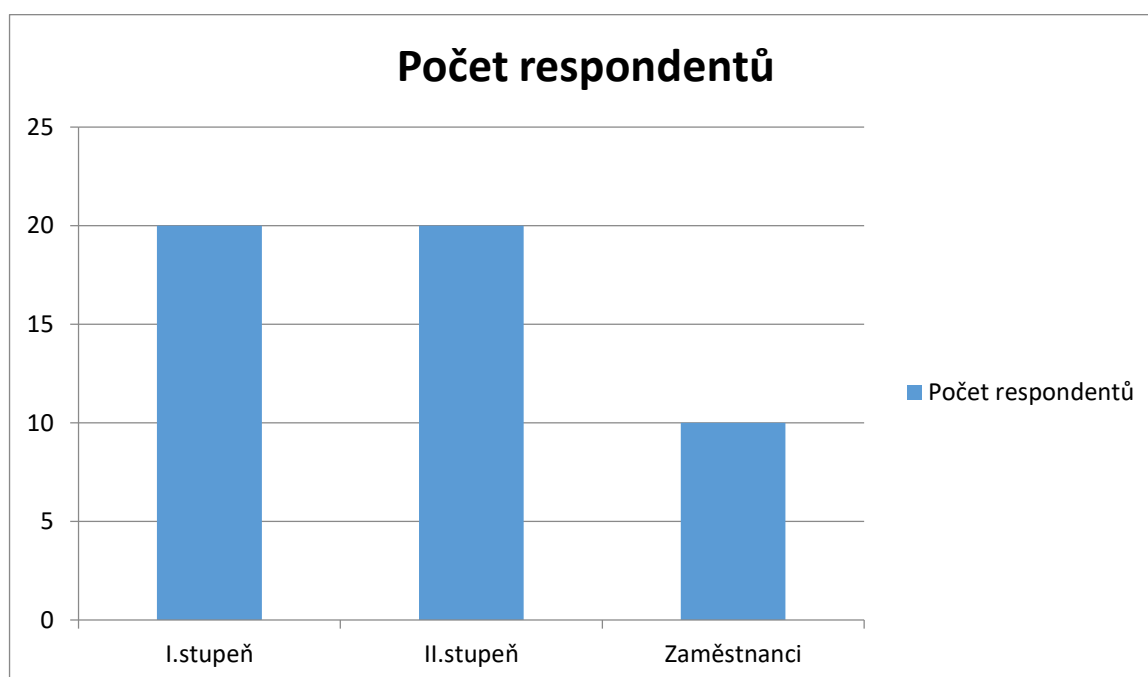
Obrázek 7 Shromaždiště pavilonu 1 [Mapy.cz]

5.2 Výsledky dotazníkového šetření

Otázka č. 1: Jste zaměstnanec, či žák? Pokud jsi žák, na jaký stupeň chodíš?

Tabulka č. 1 Počet zúčastněných respondentů

Resp.	I. stupeň 14. ZŠ	II. stupeň 14. ZŠ	Zaměstnanec 14. ZŠ
Počet resp. v jednotkách	20	20	10

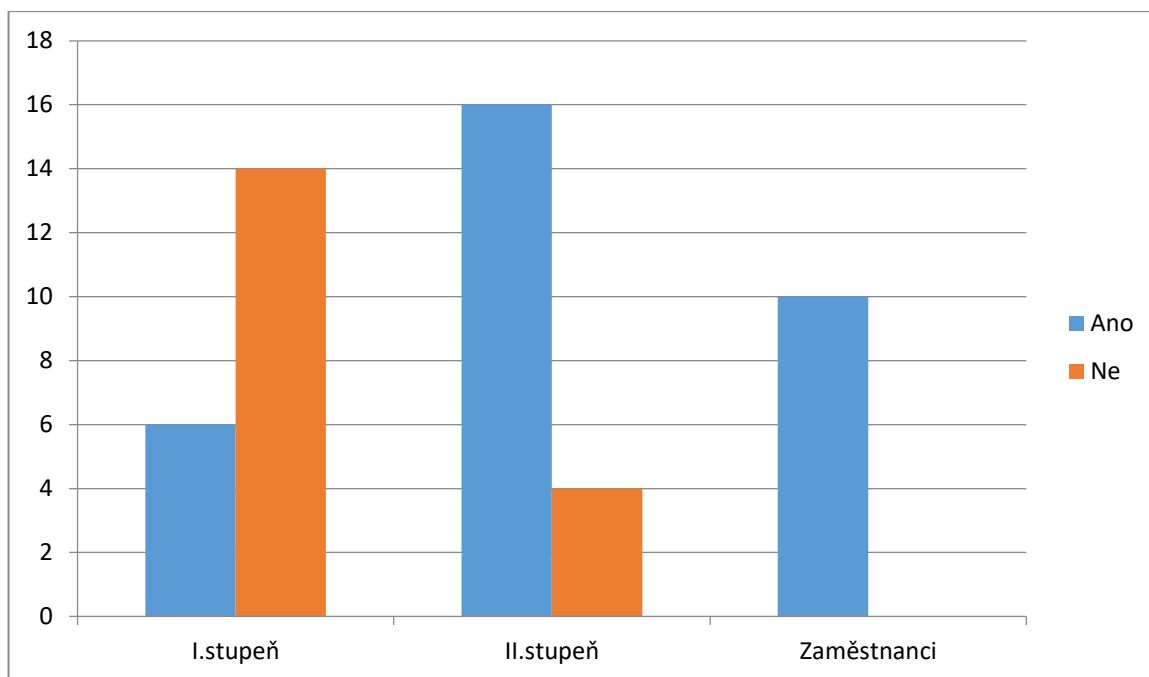
Obrázek 8 Počet zúčastněných respondentů

První otázka měla za cíl zařadit tázané respondenty do skupin, které budou v dalších částech dotazníkového šetření hodnotit a porovnávat. Celkový počet respondentů byl 50. Z toho zaujímá postavení prvního stupně 20 respondentů (žáků). Ve druhém stupni odpovídalo opět 20 respondentů (žáků). Poslední skupinu tvořilo 10 respondentů (zaměstnanců školy).

Otázka č. 2: Setkali jste se někdy s pojmem aktivní střelec?

Tabulka č. 2 Setkali jste se s pojmem aktivní střelec?

Resp.	Ano	Ne
	Jednotky	Jednotky
I. stupeň 14. ZŠ	6	14
II. stupeň 14. ZŠ	16	4
Zaměstnanci 14. ZŠ	10	0

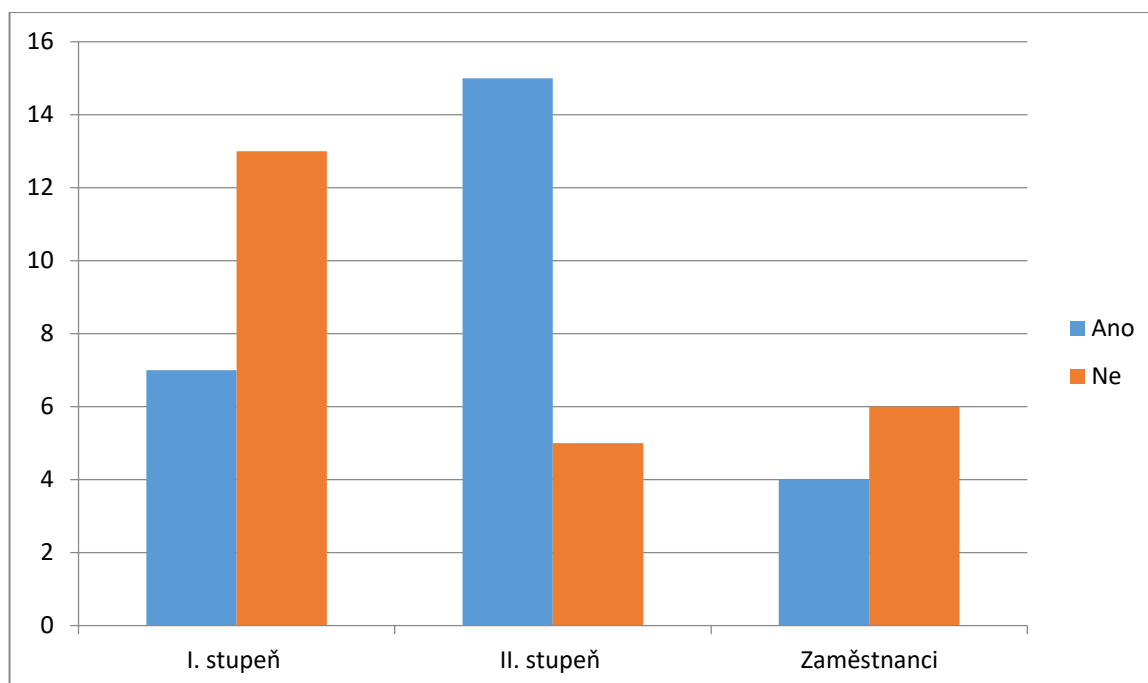
Obrázek 9 Setkali jste se s pojmem aktivní střelec?

Druhá otázka udává přehled o informovanosti respondentů o pojmu aktivní střelec. Z výše uvedené tabulky a grafu vyplývá, že největší přehled o problematice aktivního střelce mají zaměstnanci příslušné školy (10 ano, 0 ne). Z řad žáků obsadili druhé místo v informovanosti žáci II. stupně (16 ano, 4 ne). Nejmenší zastoupení ohledně informovanosti o aktivním střelci měli logicky nižší ročníky, tedy I. stupeň (6 ano, 14 ne).

Otázka č. 3: Myslíte si, že byste se s útokem aktivního střelce mohli ve Vaší škole setkat?

Tabulka č. 3 Myslíte si, že byste s mohli setkat s útokem aktivního střelce na území 14. ZŠ?

Resp.	Ano	Ne
	Jednotky	Jednotky
I. stupeň 14. ZŠ	7	13
II. stupeň 14. ZŠ	15	5
Zaměstnanci 14. ZŠ	4	6

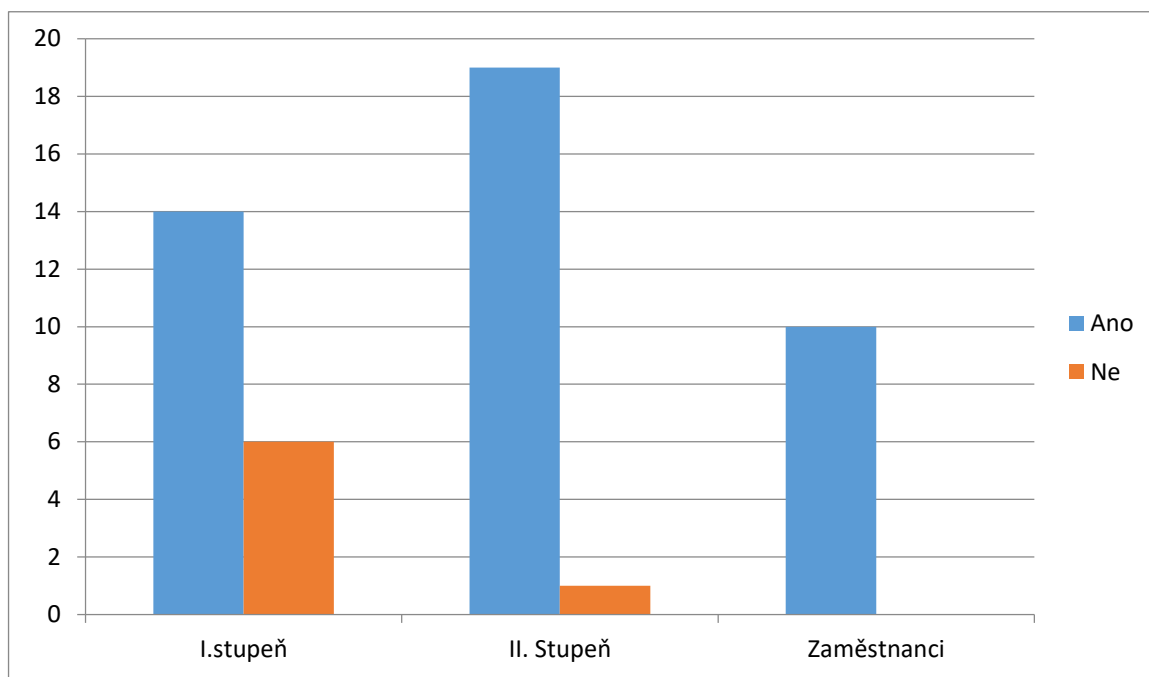
Obrázek 10 Myslíte si, že byste se mohli setkat s útokem aktivního střelce na území 14. ZŠ?

Třetí otázka byla zaměřena na útok aktivního střelce ve výše uvedené škole. Zajímalo mě, jaký názor na tuto problematiku respondenti mají. Konkrétně, zda si myslí, že by se útok mohl odehrát v areálu jejich školy. Názor zaměstnanců školy byl převážně záporný (4 ano, 6 ne) U respondentů II. stupně by byl útok na území 14. ZŠ pravděpodobnější (15 ano, 5 ne). Respondenti I. stupně označili útok za méně pravděpodobný (7 ano, 13 ne).

Otázka č. 4: Znáte krizová telefonní čísla (Policie ČR, HZS, ZZS, Tísňové volání) pro případ ohlášení nebezpečí aktivního střelce?

Tabulka č. 4 Znáte krizová telefonní čísla?

Resp.	Ano	Ne
	Jednotky	Jednotky
I. stupeň 14. ZŠ	14	6
II. stupeň 14. ZŠ	19	1
Zaměstnanci 14. ZŠ	10	0

Obrázek 11 Znáte krizová telefonní čísla?

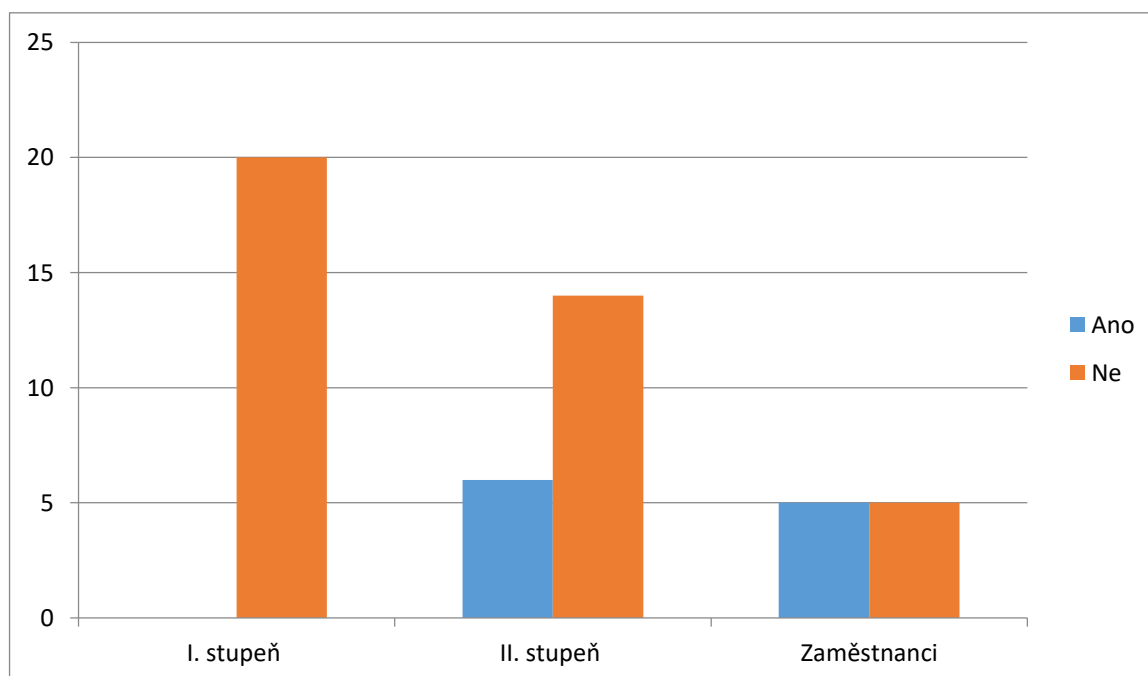
Vyhodnocení čtvrté otázky ohledně znalosti krizových čísel můžeme hodnotit velmi kladně. Na otázku odpověděli všichni dotazovaní zaměstnanci školy správně (10 ano, 0 ne). Také převážná většina žáků II. stupně znala krizová čísla pro případ MU (19 ano, 5 ne). Kladně můžeme hodnotit i odpovědi žáků I. stupně (14 ano, 30 ne).

Otázka č. 5: Mluvili jste někdy ve Vaší škole o tom, jakým způsobem byste se měli v případě útoku aktivního střelce zachovat?

Tabulka č. 5 Víte, jak se zachovat proti útoku aktivního střelce?

Resp.	Ano	Ne
	Jednotky	Jednotky
I. stupeň 14. ZŠ	0	20
II. stupeň 14. ZŠ	6	14
Zaměstnanci 14. ZŠ	5	5

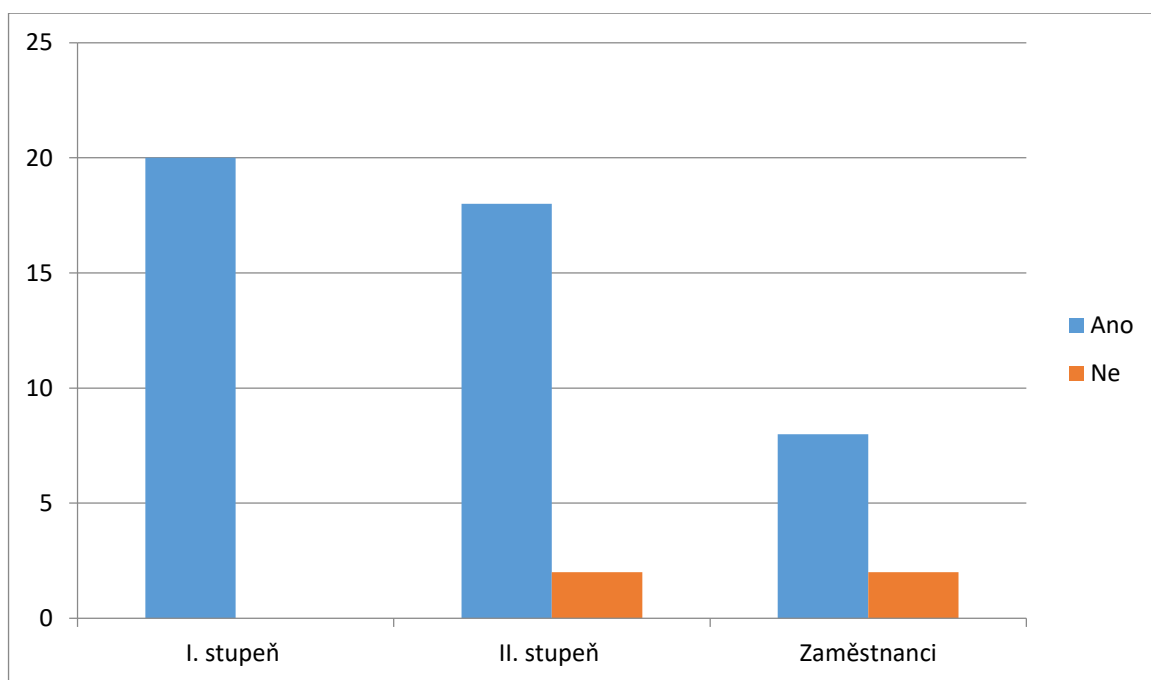
Obrázek 12 Víte, jak se zachovat proti útoku aktivního střelce?

Pátá otázka měla zhodnotit povědomí o žádoucím chování v případě útoku aktivního střelce z pohledu školy. Polovina zaměstnanců odpověděla na otázku kladně, druhá polovina záporně (5 ano, 5 ne). Nadpoloviční většina žáků II. stupně nebyla doposud ve výuce seznámena se způsobem, jakým by se při útoku aktivního střelce měla zachovat (6 ano, 14 ne). Z odpovědí žáků I. stupně vyplývá, že ze školy nemají povědomí o žádoucím chování v případě útoku aktivního střelce (0 ano, 20 ne).

Otázka č. 6: Měli byste zájem o přednášku na téma útok aktivního střelce?

Tabulka č. 6 Měli byste zájem o přednášku na téma aktivní střelec?

Resp.	Ano	Ne
	Jednotky	Jednotky
I. stupeň 14. ZŠ	20	0
II. stupeň 14. ZŠ	18	2
Zaměstnanci 14. ZŠ	8	2

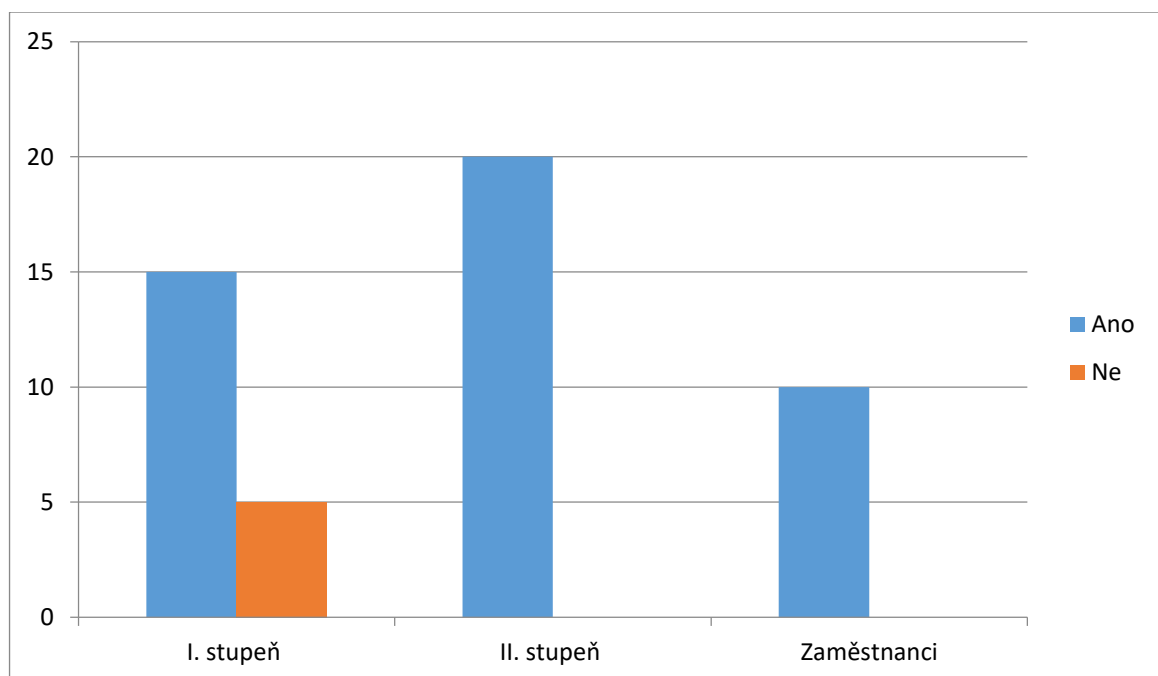
Obrázek 13 Měli byste zájem o přednášku na téma aktivní střelec?

Téměř všichni zaměstnanci by ocenili přednášku o aktivním střelci, která by byla přínosem nejen pro žáky, ale i pro zaměstnance samotné (8 ano, 2 ne). Také žáci II. stupně by se dle získaných výsledků rádi dozvěděli více o problematice, která je popsána v této bakalářské práci (18 ano, 2 ne). Všech 20 dotazovaných žáků I. stupně se shodli na zájmu o přednášku na výše uvedené téma (20 ano, 0 ne).

Otázka č. 7: Víte, kde se ve Vaší škole nachází nouzové východy?

Tabulka č. 7 Víte, kde se nachází nouzové východy?

Resp.	Ano	Ne
	Jednotky	Jednotky
I. stupeň 14. ZŠ	15	5
II. stupeň 14. ZŠ	20	0
Zaměstnanci 14. ZŠ	10	0

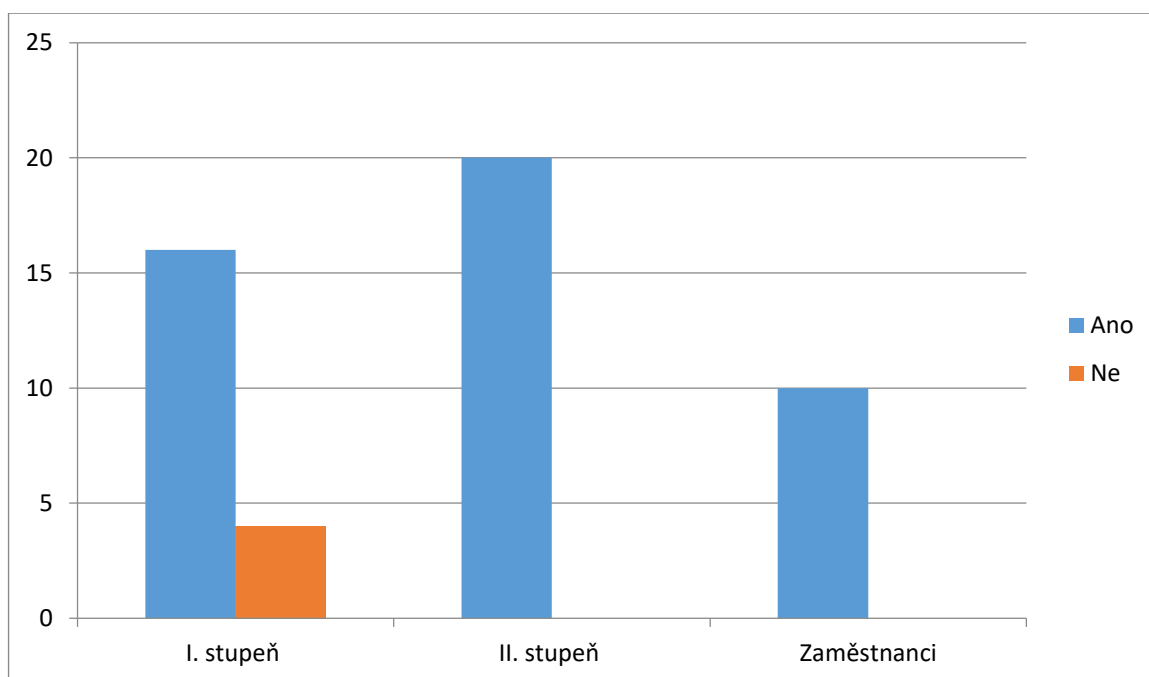
Obrázek 14 Víte, kde se nachází nouzové východy?

Přelomová otázka byla zaměřena na oblast evakuace, konkrétně na výskyt nouzových východů. Na otázku, kde se nachází nouzové východy, odpověděli téměř všichni respondenti kladně. Zaměstnanci školy mají o nejúčinnějším opatření, tedy o evakuaci nezbytný přehled (10 ano, 0 ne). Žáci II. stupně také prokázali značnou znalost otázky nouzových východů (20 ano, 0 ne). Žáci I. stupně byli z hlediska znalosti umístění nouzových východů také převážně úspěšní (15 ano, 5 ne).

Otázka č. 8: Víte, na jakém místě se nachází shromaždiště?

Tabulka č. 8 Víte, na jakém místě se nachází shromaždiště?

Resp.	Ano	Ne
	Jednotky	Jednotky
I. stupeň 14. ZŠ	16	4
II. stupeň 14. ZŠ	20	0
Zaměstnanci 14. ZŠ	10	0

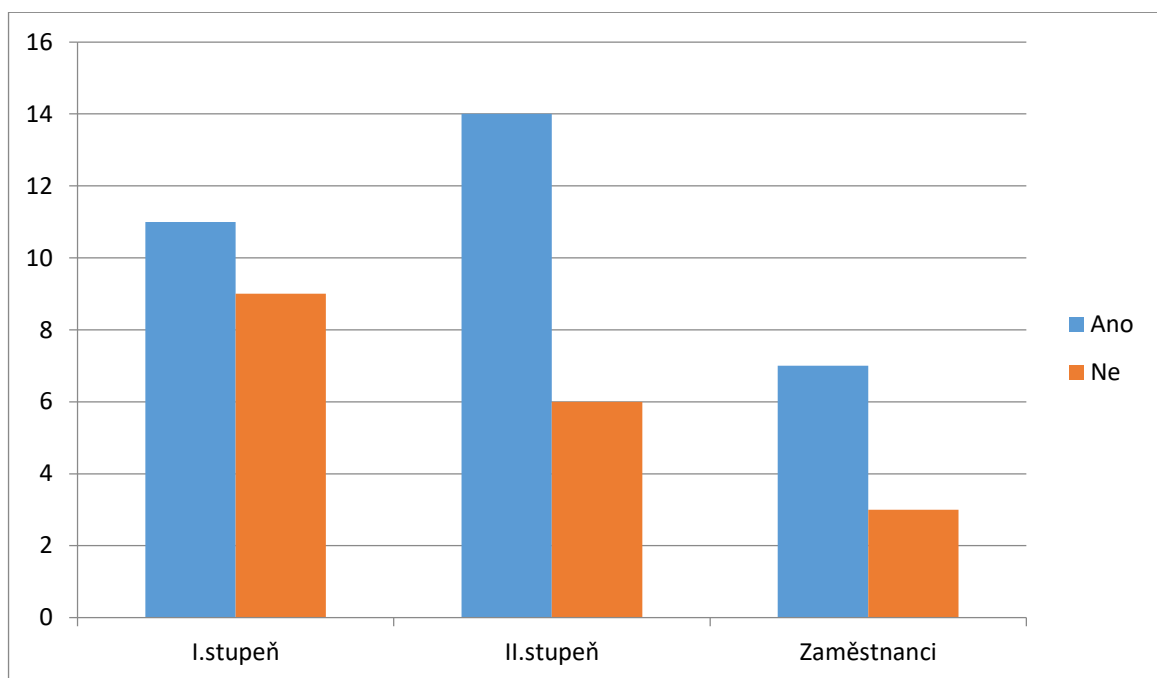
Obrázek 15 Víte, na jakém místě se nachází shromaždiště?

V osmé otázce měli respondenti odpovědět na otázku, zda ví, na jakém místě se nachází shromaždiště, na které jsou žáci i učitelé v případě MU odkázáni. Jejich odpovědi byly víceméně samozřejmé. Zaměstnanci školy bez výjimky věděli, na jakém místě se shromažďují spolu se žáky v případě MU. (10 ano, 0 ne). Žáci II. stupně bez výjimky prokázali znalost umístění shromaždiště (20 ano, 0 ne). Výsledek žáků I. stupně ohledně znalosti shromaždiště v případě MU stupně byl uspokojivý (16 ano, 4 ne).

Otázka č. 9: Myslíte si, že je efektivní cvičit evakuaci alespoň jednou za rok?

Tabulka č. 9 Je dle Vás efektivní cvičit evakuaci alespoň jednou za rok?

Resp.	Ano	Ne
	Jednotky	Jednotky
I. stupeň 14. ZŠ	11	9
II. stupeň 14. ZŠ	14	6
Zaměstnanci 14. ZŠ	7	3

Obrázek 16 Je dle Vás efektivní cvičit evakuaci alespoň jednou za rok?

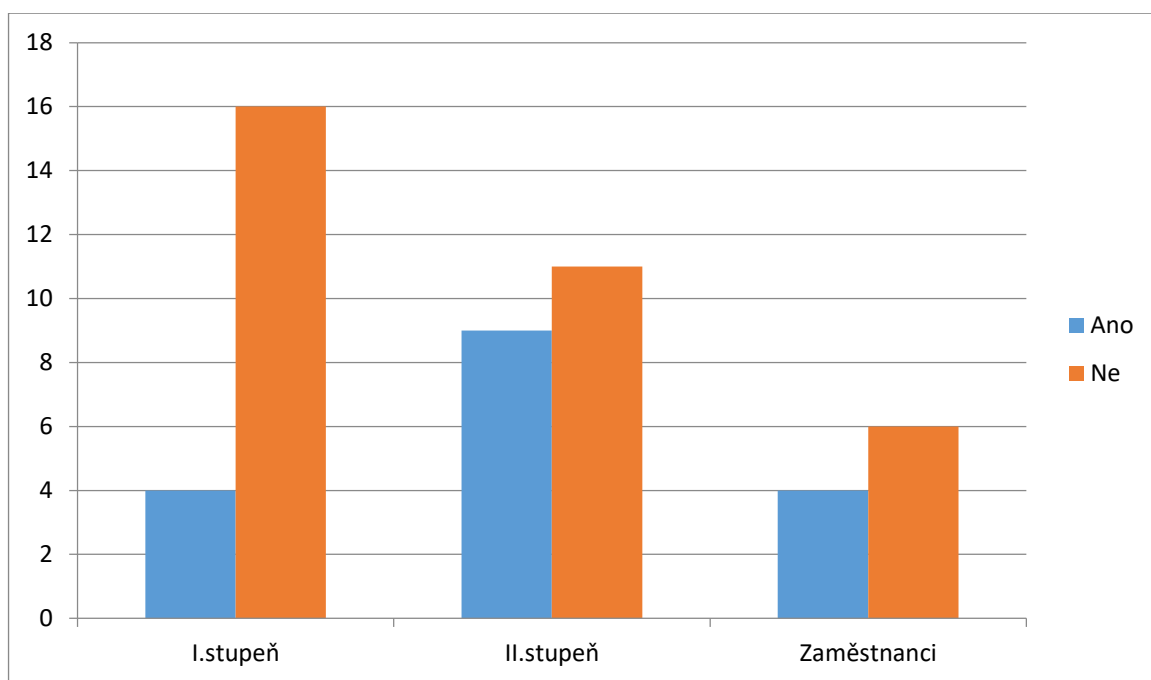
Devátá otázka pojednávala o efektivnost cvičné evakuace z pohledu žáků a zaměstnanců. Podle většiny zaměstnanců školy je dostačující provádět evakuaci jednou za rok z hlediska její efektivnosti (7 ano, 3 ne). Většina žáků II. stupně taktéž hodnotila účinnost dosavadní cvičné evakuace jako dostačující (14 ano, 6 ne). Nadpoloviční většina žáků I. stupně považuje cvičnou evakuaci za efektivní (11 ano, 9 ne).

Otázka č. 10: Existuje něco, co byste změnili na evakuaci ve škole?

Tabulka č. 10 Změnili by jste něco na evakuaci ve škole?

Resp.	Ano	Ne
	Jednotky	Jednotky
I. stupeň 14. ZŠ	4	16
II. stupeň 14. ZŠ	9	11
Zaměstnanci 14. ZŠ	4	6

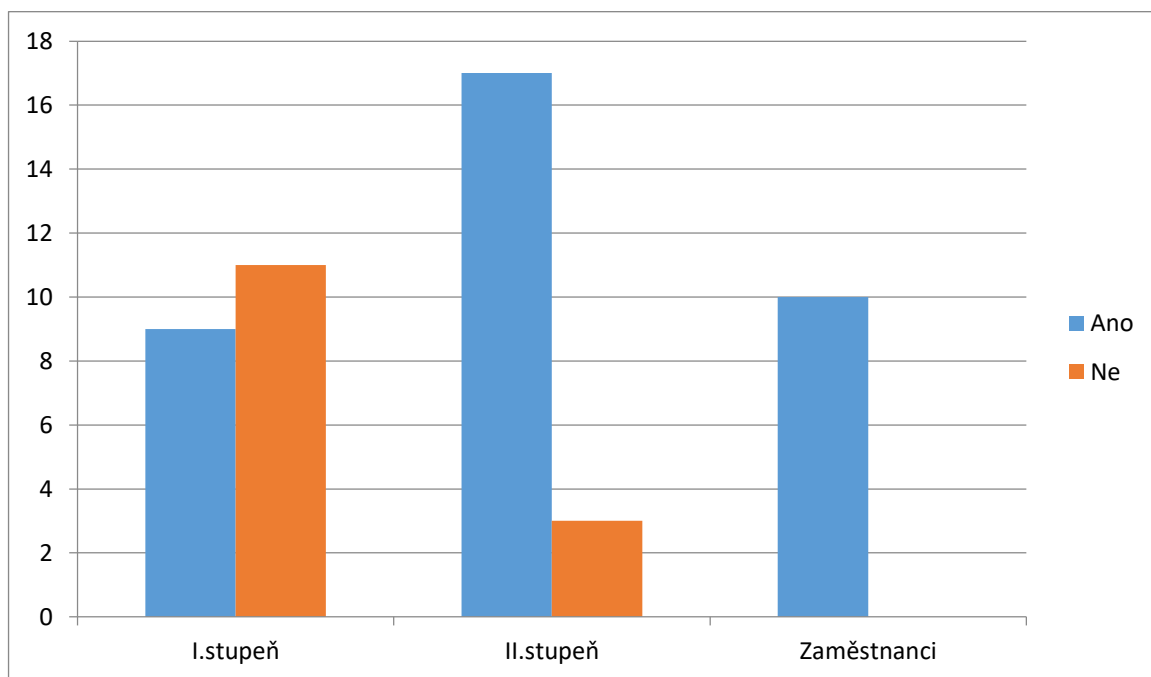
Obrázek 17 Změnili by jste něco na evakuaci ve škole?

Desátá otázka měla za cíl zjistit, zda by respondenti změnil průběh, náležitosti, či účinnost evakuace jako takové. Odpovědi respondentů byly převážně záporné. Zaměstnanci (4 ano, 6 ne), žáci II. stupně (9 ano, 11 ne) a poslední skupina, skládající se ze žáků I. stupně odpověděla nejrozhodněji (4 ano, 16 ne).

Otázka č. 11: Znáte základy první pomoci v případě poranění jiné osoby?

Tabulka č. 11 Znáte základy první pomoci?

Resp.	Ano	Ne
	Jednotky	Jednotky
I. stupeň 14. ZŠ	9	11
II. stupeň 14. ZŠ	17	3
Zaměstnanci 14. ZŠ	10	0

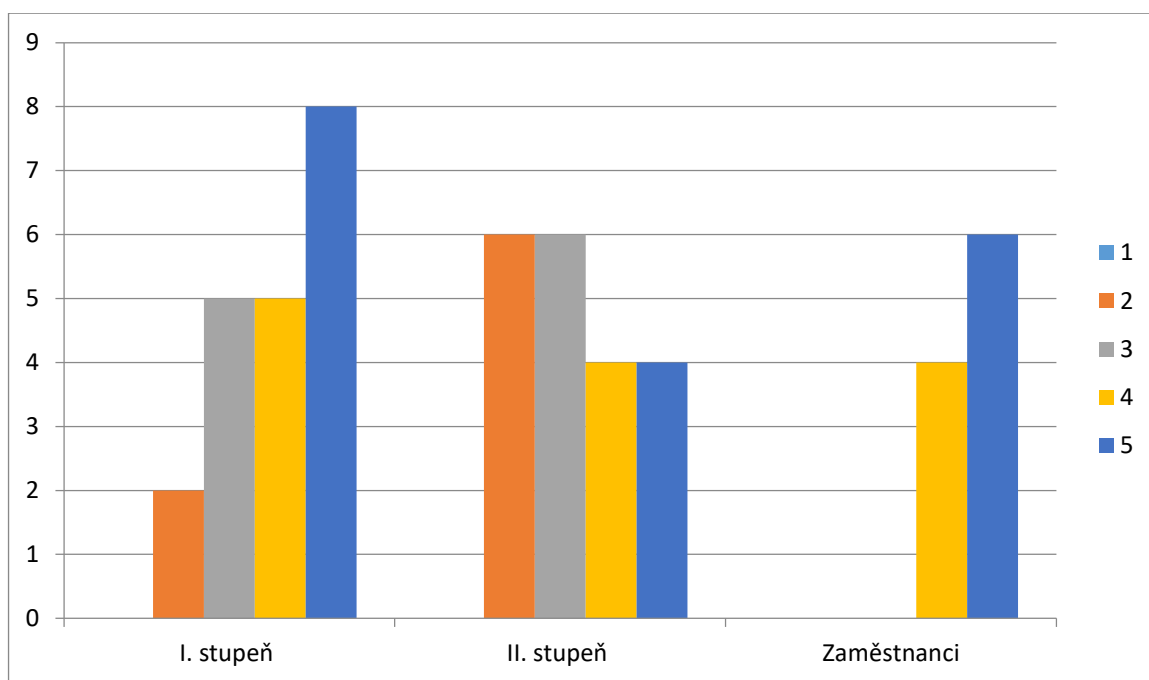
Obrázek 18 Znáte základy první pomoci?

Jedenáctá otázka byla zaměřena na oblast první pomoci. Mělo být zjištěno, zda respondenti dokáží poskytnout základy první pomoci poraněné osobě v případě jejího poranění. Z pohledu zaměstnanců je tato otázka nezbytnou součástí jejich povolání (10 ano, 0 ne). Jelikož žáci II. stupně absolvují přednášky ve zdravotnické škole a probírají ve výuce předmět „zdravověda“, jejich odpovědi ze znalosti první pomoci byly uspokojivé (17 ano, 3 ne). Žáci I. stupně byly sice o něco méně informovaní, ale vzhledem k jejich nízkému věku byly jejich odpovědi očekávané (9 ano, 11 ne).

Otázka č. 12: Na škále od 1-5 prosím vyznačte, jak bezpečně se ve škole cítíte. (1-nejmíň, 5-nejvíc)

Tabulka č. 12 Jak bezpečně se ve škole cítíte?

Resp.	1	2	3	4	5
	Jednotky	Jednotky	Jednotky	Jednotky	Jednotky
I. stupeň 14. ZŠ	0	2	5	5	8
II. stupeň 14. ZŠ	0	6	6	4	4
Zaměstnanci 14. ZŠ	0	0	0	4	6

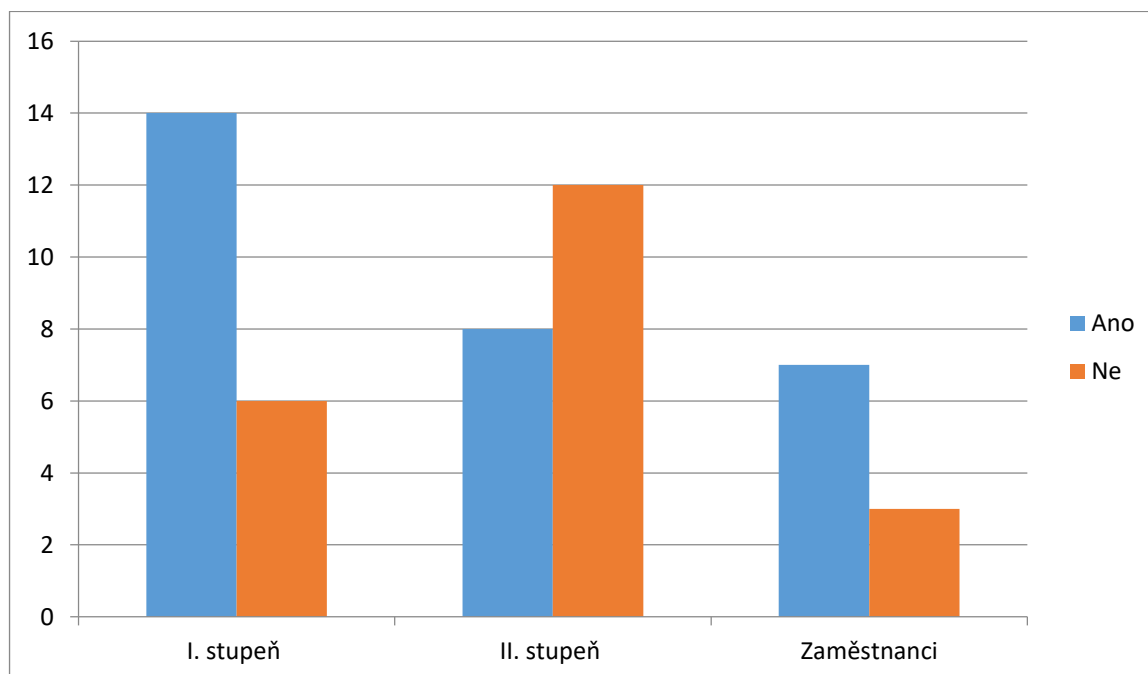
Obrázek 19 Jak bezpečně se ve škole cítíte?

Dvanáctá otázka byla orientovaná na bezpečnost žáků a zaměstnanců ve škole. Mělo být zjištěno, zda se respondenti cítí bezpečně v prostorách školy, vzhledem k okolním skutečnostem, se kterými se lidé mohou běžně potýkat (krádež, přepadení, výhrůžky, šikana, vniknutí cizí osoby do areálu školy apod.) Nadpoloviční většina zaměstnanců ohodnotila pocit bezpečí ve škole číslem 5 (6 osob). Takovou důvěru ale nemají žáci II stupně. Ti se ve většině shodli na nižší míře bezpečnosti, kterou ohodnotili číslem 2 a 3. (po 6 osobách) Nejvíce žáků z I. stupně označilo pocit bezpečí ve škole číslem 5 (8 osob).

Otázka č. 13: Myslíte si, že je škola spolehlivě zabezpečena proti vniknutí cizí osoby dovnitř objektu?

Tabulka č. 13 Je dle Vás škola spolehlivě zabezpečena?

Resp.	Ano	Ne
	Jednotky	Jednotky
I. stupeň 14. ZŠ	14	6
II. stupeň 14. ZŠ	8	12
Zaměstnanci 14. ZŠ	7	3

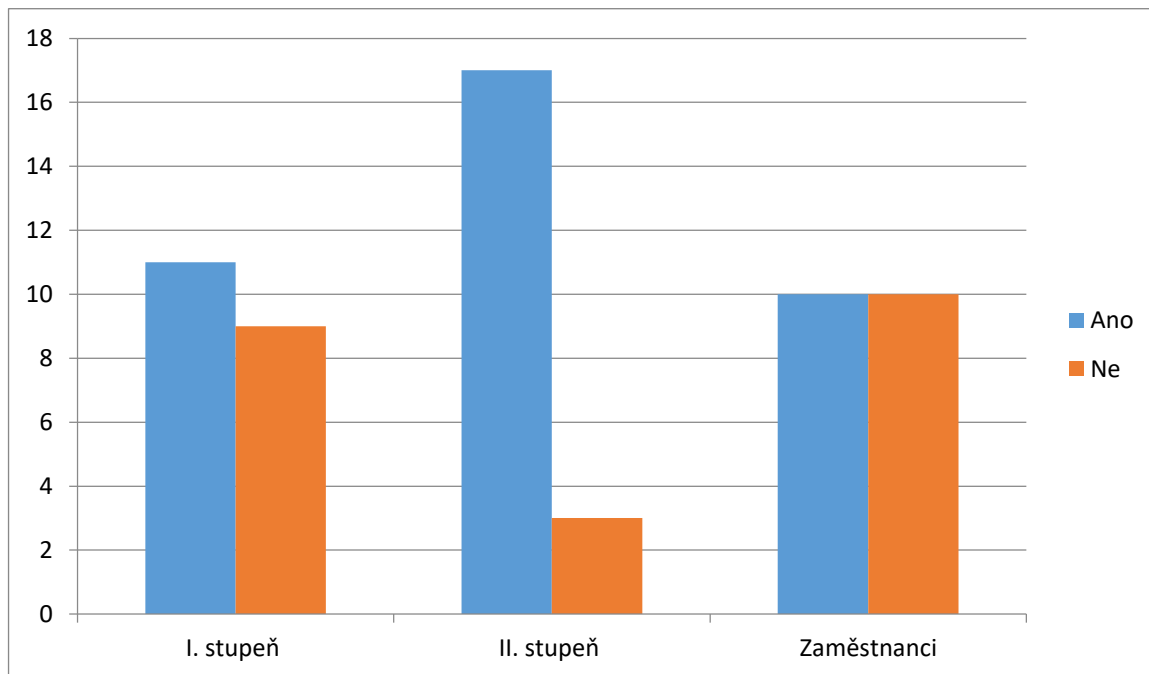
Obrázek 20 Je dle Vás škola spolehlivě zabezpečena?

Třináctá otázka byla zaměřena na spolehlivost zabezpečení školy proti vniknutí cizí osoby dovnitř budovy. Názory respondentů byly velmi odlišné. Podle většiny zaměstnanců je škola zabezpečena optimálně (7 ano, 3 ne). Žáci II. stupně hodnotili zabezpečení školy spíše nedostatečně (8 ano, 12 ne). Větší počet žáků I. stupně naopak označili míru zabezpečení školy jako dostačující (14 ano, 6 ne).

Otázka č. 14: Zaznamenali jste v mediích útoky aktivních střelců?

Tabulka č. 14 Zaznamenali jste v mediích útoky aktivních střelců?

Resp.	Ano	Ne
	Jednotky	Jednotky
I. stupeň 14. ZŠ	6	14
II. stupeň 14. ZŠ	16	4
Zaměstnanci 14. ZŠ	10	0

Obrázek 21 Zaznamenali jste v mediích útoky aktivních střelců?

Poslední otázka dotazníkového šetření byla věnována médiím, a to z důvodu informovanosti o problematice aktivního střelce a evakuace, která byla několikrát v médiích zmiňována. Respondenti byli dotazováni, zda v mediích v minulosti zaznamenali útoky aktivních střelců. Nadpoloviční většina účastníků mého dotazníku odpověděla kladně. Ze zaměstnanců školy odpověděli kladně všichni (10 ano, 0 ne). Žáci II. stupně projevili také značný zájem o informace z médií (17 ano, 3 ne). Výsledek žáků I. stupně byl nerozhodný (11 ano, 9 ne).

Shrnutí výsledků

Respondenti ▶		I. stupeň	II. stupeň	Zaměstnanci	Celkem	
Otázky dotazníkového šetření ▼	1		20	20	10	50
	2	✓	6	16	10	32
		x	14	4	0	18
	3	✓	7	15	4	26
		x	13	5	6	24
	4	✓	14	19	10	43
		x	6	1	0	7
	5	✓	0	6	5	11
x		20	14	5	39	
6	✓	20	18	8	46	
	x	0	2	2	4	
7	✓	15	20	10	45	
	x	5	0	0	5	
8	✓	16	20	10	46	
	x	4	0	0	4	
Otázky dotazníkového šetření ▼	9	✓	11	14	7	32
		x	9	6	3	18
	10	✓	4	9	4	17
		x	16	11	6	33
	11	✓	9	17	10	36
		x	11	3	0	14
	12	1	0	0	0	0
		2	2	6	0	8
		3	5	6	0	11
		4	5	4	4	13
		5	8	4	6	18
	13	✓	14	8	7	29
		x	6	12	3	21
	14	✓	6	16	10	32
x		14	4	0	18	

Obrázek 22 Shrnutí výsledků dotazníkového šetření

Legenda k tabulce:

1 - otázka č. 1: Jste zaměstnanec, či žák? Pokud jsi žák, na jaký stupeň chodíš?

2 - otázka č. 2: Setkali jste se někdy s pojmem aktivní střelec?

3- otázka č. 3: Myslíte si, že byste se s útokem aktivního střelce mohli ve Vaší škole setkat?

4 - otázka č. 4: Znáte krizová telefonní čísla (Policie ČR, HZS, ZZS) pro případ ohlášení nebezpečí aktivního střelce?

5 - otázka č. 5: Mluvili jste někdy ve Vaší škole o tom, jakým způsobem byste se měli v případě útoku aktivního střelce zachovat?

6 - otázka č. 6: Měli byste zájem o přednášku na téma útok aktivního střelce?

7 - otázka č. 7: Víte, kde se ve Vaší škole nachází nouzové východy?

8 - otázka č. 8: Víte, na jakém místě se nachází shromaždiště?

9 - otázka č. 9: Myslíte si, že je efektivní cvičit evakuaci alespoň jednou za rok?

10 - otázka č. 10: Existuje něco, co byste změnili na evakuaci ve škole?

11 - otázka č. 11: Znáte základy první pomoci v případě poranění jiné osoby?

12 - otázka č. 12: Na škále od 1-5 prosím vyznačte, jak bezpečně se ve škole cítíte. 1. - nejvíc, 5. - nejmíň

13 - otázka č. 13: Myslíte si, že je škola spolehlivě zabezpečena proti vniknutí cizí osoby dovnitř objektu?

14 - otázka č. 14: Zaznamenali jste v médiích útoky aktivních střelců?

✓ - ano

x- ne

Standardizované dotazníkové šetření mělo za úkol splnit dva dílčí a jeden hlavní cíl.

Prvním dílčím cílem bylo zjistit, zda jsou respondenti, ze strany školy dostatečně informováni o evakuaci, která by se zrealizovala v případě MU.

Informovanost respondentů ze strany problematiky evakuace může být na základě vyhodnoceného dotazníkového šetření, hodnocena kladně. Z celkových 50 dotázaných respondentů jich odpovědělo 45 kladně na otázku, zda ví, kde se nachází v jejich škole nouzové východy (otázka č. 7.) Zbýlých 5 odpovědí bylo záporných. Tato nízká hodnota vznikla na základě odpovědí od žáků I. stupně. Můžeme polemizovat, zda je tato příčina způsobena jejich nízkým věkem, nebo nedostatečným vzděláním v této problematice ze strany školy. Na otázku, zda respondenti vědí, kde se nachází shromaždiště školy (otázka č. 8), odpovědělo 46 respondentů kladně. Pouze 4 respondenti, a to konkrétně z I. stupně identifikovali obsah této otázky za jim neznámý. Další otázka (otázka č. 9), týkající se evakuace, byla zaměřena na její nácvik, který ve škole probíhá jednou za rok. Cílem otázky bylo zjištění, zda je z pohledu respondentů efektivní provádět nácvik evakuace jednou za rok, nebo zda je pro ně dosavadní nácvik evakuace nedostačující. Pro 32 respondentů je efektivní provádět nácvik evakuace jednou za rok. 18 respondentů má odlišný názor. Následující otázka (otázka č. 10), úzce navazuje na otázku předešlou. Respondenti byli dotazováni, zda by na evakuaci ve škole něco změnili. 17 respondentů, zejména ti, z jejichž hlediska je dosavadní způsob a periodicitu nácviku evakuace neefektivní, se změnou souhlasilo. Nadpoloviční většina respondentů odpověděla záporně - podle 33 respondentů není nutné realizovat změny v oblasti evakuace. Na základě odpovědí na otázky č. 7 a 8, můžeme usuzovat, že informovanost respondentů je z hlediska otázky evakuace dostačující. Na základě odpovědí na otázky č. 9 a 10 můžeme považovat způsob vzdělávání o této problematice za spíše účinný.

Druhým dílčím cílem bylo prověřit znalost respondentů ohledně problematiky aktivního střelce. První otázka (otázka č. 2) byla zaměřená na povědomí o samotném pojmu. 32 respondentů uvedlo, že se s pojmem aktivní střelec v minulosti setkali. Zbýlých 18 dotázaných osob se s výše uvedeným pojmem doposud neseťkali. S touto otázkou souvisela také otázka, týkající se informovanosti o aktivních střelcích z médií (otázka č. 14). Kdy po vyhodnocení této otázky můžeme tvrdit, že všichni respondenti, se o pojmu aktivní střelec, dozvěděli právě z médií. 32 respondentů uvedlo, že se s problematikou aktivních střelců v médiích setkalo, 18 nikoliv. Další otázka (otázka č. 3) byla orientovaná na názory žáků a zaměstnanců o tom, zda by mohl aktivní střelec zaútočit v prostorech jejich školy. Odpovědi respondentů byly ve výsledku průměrné. 26 odpovědělo kladně, 23 záporně. Otázka (otázka č. 5), zda již v minulosti respondenti mluvili o způsobu zachování se při útoku aktivního střelce ve škole, byla vyhodnocena spíše negativně. Vzhledem k absenci dokumentů školy k této problematice je z hlediska respondentů komplikované se k tomuto tématu blíže vyjadřovat. 11 respondentů odpovědělo, že dané téma ve výuce probírali, byť už jen okrajově. Naproti tomu 39 respondentů o tématu aktivních střelců povědomí nemá. Další otázka (otázka č. 6) se týkala zájmu o přednášku aktivních střelců. Odpovědi respondentů byly velmi překvapivé. Zájem o přednášku by mělo 46 respondentů. Zbýlí 4 respondenti o přednášku na výše uvedené téma zájem nemají. Na základě odpovědí na otázku č. 2, bychom mohli spíše kladně hodnotit informovanost respondentů o této problematice. Avšak dle odpovědí na otázku č. 5, týkající se žádoucího chování v případě útoku aktivního střelce, mělo o této problematice povědomí jen 11 respondentů. Tudíž je třeba říct, že i když respondentům není pojem aktivní střelec zcela neznámý, tak o tom, jak se v případě útoku v praxi zachovat věděli minimum. Kladně však může být hodnocen velký zájem o případnou přednášku na toto téma zjištěn u otázky č. 4.

Třetím a v zásadě hlavním cílem tohoto šetření bylo zhodnotit připravenost dané školy na případný útok střelce.

Připravenost dané školy na případný útok aktivního střelce a následnou evakuaci můžeme zhodnotit zejména za pomoci vyhodnocených prvních dvou úkolů tohoto šetření. Informace o evakuaci školy a další informace s tímto spojené (umístění únikových východů, shromaždiště), jsou vzhledem k výsledkům dotazníkového šetření téměř naprosté většině respondentů známy. Respondenti dále vnímají dosavadní způsob teoretické i praktické přípravy na případnou evakuaci kladně a jako dostačující. Vzhledem k odpovědím na otázky č. 4 a 11, můžeme jako kladný bod připravenosti školy hodnotit i to, že většina respondentů prokázala znalost krizových čísel a zásad první pomoci, což je při řešení jakékoliv MU jistě důležité.

Co se týče problematiky útoku aktivního střelce, tak navzdory znalosti tohoto pojmu, bylo zjištěno malé povědomí o problematice zájmového chování ze strany napadených při takovémto útoku. Z hlediska evakuace při jiných MU (požár, výbuch) by připravenost byla hodnocena nepochybně kladně. Avšak vzhledem ke zvláštnosti MU – útoku aktivního střelce musíme vzít v potaz právě onu zvláštnost, která udává rozdílné žádoucí postupy zasažených, oproti postupům při jiných MU očekávatelným v prostorech školy. Vzhledem k tomu je potřeba říct, že konkrétně na případ útoku aktivního střelce ve škole nejsou respondenti ze strany školy dostatečně připraveni, tudíž není připravena ani škola samotná. Pokud bychom hodnotili připravenost a povědomí třech skupin respondentů samostatně, zjistili bychom, že nejlepších výsledků dosáhli dle očekávání zaměstnanci školy. Na druhém místě by byli studenti II. stupně. Nejhuře by byli hodnoceni – vzhledem k ostatním skupinám - studenti I. stupně, což je však vzhledem jejich nižšímu věku pochopitelné.

6 DISKUZE

Jako bývalá žákyně 14. základní školy jsem při psaní práce procitla v jistém nádechu nostalgie. Vzpomněla jsem si na časy strávené ve školních lavicích i na nácviky evakuace, které probíhaly za mé přítomnosti ve škole. Vnukla se mi do hlavy myšlenka porovnat průběh cvičné evakuace z mé strany v době školní docházky a v současnosti. Dodnes si vybavím den, při kterém byla vyhlášena evakuace. Tehdejší ředitelka školy pí Hrubá oznámila ve školním rozhlasu větu „důležité hlášení, vyhlašuji poplach, všichni okamžitě opusťte budovu školy.“ Evakuace byla vyhlášena z důvodu vzniku fiktivního požáru. V mžiku se všichni žáci zvedli ze svých židlí a seřadili se u dveří do dvojic. Paní učitelka nás při odchodu spočítala. Jakmile jsme opustili třídu a vešli do prostor chodeb školy, nastala panika a chaos. Žáci se za účelem co nejrychleji opustit areál školy doslova tlačili tělo na tělo. Tím se průběh evakuace naopak zpomalil. Po několika uplynulých minutách jsme se shromáždili na volném prostranství a vyčkali, až se zanalyzuje situace a my - žáci i pedagogové se budeme moci vrátit zpět do lavic.

V době, kdy jsem plnila devítiletou školní docházku, nebyla problematika aktivních střelců výrazná. Jednak jsem v nižším věku neuvažovala o možných hrozbách spojených s ohrožením naší školy a nás samotných, ale také se incidenty aktivních střelců uskutečňovali především v zahraničí. Během 14 let se situace značně zhoršila. Být v pozici pedagoga, zapojila bych tuto problematiku do učebního plánu a připravila žáky na situace, které se mohou stát za běžného dne. Nechci tím říci, že mají žáci žít ve strachu a obavách, ale jejich zdraví je v tomto případě bezprostředně na prvním místě. Útokům páchaných aktivními střelci se nedá předcházet, lze je alespoň minimalizovat za pomoci různých opatření a pokynů, jak se v takových situacích zachovat.

Meritem praktické části této práce bylo dotazníkové šetření a jeho vyhodnocení. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 20 žáků I. stupně ZŠ, 20 žáků II. stupně ZŠ a 10 zaměstnanců ZŠ. V rámci dotazníkového šetření byly respondentům pokládány otázky týkající se znalostí z problematiky evakuace (efektivnost nácviku evakuace, výskyt únikových východů) a s touto problematikou spojenými informacemi (krizová telefonní čísla, umístění nouzových východů a shromaždiště). Dále otázky týkající se aktivního střelce (znalost daného termínu, žádoucí způsob chování při útoku). Dalším druhem otázek byly otázky týkající se připravenosti pro zvládnání MU (znalost krizových telefonních čísel, znalost první pomoci). Nakonec byly pokládány otázky umožňující respondentům subjektivní zhodnocení zabezpečení ZŠ a zhodnocení pocitu bezprostřednosti hrozby pro ZŠ.

Na základě vyhodnoceného dotazníkového šetření můžeme konstatovat, že zájmová ZŠ je na řešení evakuace připravena způsobem, který se jeví jako dostatečný (prověřování pravidelným cvičením, znalost únikových východů, umístění shromaždiště, atd..). Avšak toto tvrzení můžeme vztáhnout pouze na evakuaci v případě zvládnání MU typu požár, unik plynu, atd.

Co se týče evakuace v případě útoku aktivního střelce, musíme konstatovat, že vzhledem ke způsobu, jak je k této problematice v dané ZŠ přistupováno, není škola připravena. Zejména s přihlédnutím k postupu evakuace, jehož povaha je při útoku aktivního střelce odlišná od postupu tradičního (přesun, shromáždění na otevřeném prostranství). Přičemž tradiční postup evakuace by byl dle platné dokumentace školy využit i v případě útoku aktivního střelce. Většina respondentů by jej považovali za správný z důvodu jejich neznalosti žádoucího způsobu chování napadených, v případě útoku aktivního střelce.

V bakalářské práci bylo využito dokumentů zpracovaných v působnosti 14. ZŠ. Konkrétně požární poplachové směrnice a požárního evakuačního plánu. Jak již bylo řečeno dříve, jedná se o jediné dokumenty pro řešení MU zpracované

v působnosti školy. Z jejich textu je patrné, že škola nepočítá s útokem aktivního střelce. Postupy uvedené v těchto dokumentech jsou bohužel, pro řešení tohoto typu MU spíše nepoužitelné, vzhledem k jinému druhu chování, který je při útoku aktivního střelce u zasažených vyžadován (nikoliv rychlá evakuace na plošná prostranství, ale ukrytí a přežití). Z toho důvodu by bylo pro školu vhodné buď přepracovat stávající evakuační plán a zahrnout do něj i eventualitu útoku aktivního střelce, nebo vytvořit evakuační plán pro tento případ samostatný. S čímž se pojí i potřeba zahrnutí problematiky útoku aktivního střelce do pravidelných evakuačních cvičení.

Na základě dotazníkového šetření mělo být stanoveno doporučení pro lepší vzdělávání respondentů v problematice evakuace při útoku aktivního střelce. Co se týkalo evakuace samotné, vzhledem k vyhodnocení dotazníkového šetření, byly vědomosti a informovanost respondentů na poměrně vysoké úrovni. Tato úroveň odpovídala vcelku kvalitně zpracované dokumentaci školy, týkající se evakuace. Dalším faktorem, který ovlivnil takto kvalitní výsledky, byla bezpochyby pravidelnost, se kterou je prováděno evakuační cvičení. Avšak ve výsledcích dotazníkového šetření bylo konstatováno, že konkrétně na případ útoku aktivního střelce ve škole, nejsou respondenti ze strany školy dostatečně připraveni, tudíž není připravena ani škola samotná. Tato nepřipravenost pramení zejména z nedostatečné osvěty v této problematice. I když byly respondentům pojmy jako evakuace a aktivní střelec známé, tak co se praktické činnosti při útoku týče, málo který respondent by věděl, jak reagovat. Z toho důvodu by měl být kladen důraz zejména na snahu o rozšíření praktických znalostí respondentů vzhledem k této problematice. Jak již bylo zmíněno výše, jako stěžejní se jeví potřeba zapracovat do stávajícího evakuačního plánu školy tuto eventualitu, nebo vypracovat plán samostatný a provádět, kromě klasických evakuačních cvičení, i cvičení týkající se útoku aktivního střelce. Dále se nabízí možnost speciálních přednášek, školení a besed na toto téma, ze strany PČR, popřípadě jiných složek IZS. Vzhledem k výsledkům dotazníkového šetření, kdy byl zjištěn značný zájem

ze strany respondentů o tyto přednášky, školení a besedy, by toto určitě přispělo k zvýšení bezpečnosti respondentů.

Inspiraci pro takové přednášky a školení můžeme nalézt například v následujícím projektu:

Díky incidentům, které se staly v zahraničí, vznikl v roce 2006 projekt „Ozbrojený útočník“, určený pro školy v Jihočeském kraji. Obsahem projektu jsou preventivní opatření, které mají za úkol dva cíle. Prvním cílem je snížit pravděpodobnost vzniku MU související s útokem aktivního střelce ve škole. Druhým cílem je připravit studenty i zaměstnance školy na takové situace. Naučit je, jak správně reagovat a zasáhnout, což by mělo vést ke snížení dopadů. Na projektu se podíleli příslušníci prevence kriminality, tým specialistů policie ČR a ZZS. Účastnit projektu se mohly veškeré základní, střední a vyšší odborné školy v regionu. Do projektu se přihlásilo celkem 39 škol, avšak vybráno bylo pouze 8 škol různých typů. Polovina škol je zřízena obcemi a polovina krajem. Prvním krokem projektu byl bezpečnostní audit, který byl zaměřen zejména na vstupní opatření, konkrétně na možnost vstupu cizím osobám. Výsledné informace byly zanalyzovány a zhodnoceny. Následně byly výsledky předneseny ředitelům příslušných školských zařízení spolu s doporučením pro bezpečnější zabezpečení. Pracovníci ZZS se ujali teoretického i praktického školení zaměstnanců v rámci poskytnutí první pomoci. Důležité bylo, aby se osoby zapojené do projektu chovaly empaticky a pochopily kladoucí důraz na problematiku střelců. Dále byly pracovníci školy seznámeny s možnostmi prevence a se způsoby, jak se v takové situaci zachovat. Také jim byly vysvětleny zásady spolupráce složek IZS. [32]

Takto vytvořený a aplikovaný projekt by měl být velice přínosný pro všechny školy, nejen pro školy v Jihočeském kraji, a to zejména s přihlédnutím k faktu, že otázky řešené v tomto projektu jsou stejnými otázkami, na které většina respondentů neznala odpověď.

Pokud bychom chtěli hovořit o možných, důmyslnějších opatření, které by směřovali k zajištění větší bezpečnosti studentů a zaměstnanců školy, existují určité možnosti.

Mohli bychom se například inspirovat ve školských zařízení nacházejících se v některých státech USA. Některé školy v rámci režimových opatření zavedly u vstupů do objektů detektory kovu. Avšak je otázkou, zdali by tyto detektory byly schopny nějakým způsobem ovlivnit případný útok aktivního střelce. Vzhledem k faktu, že detektor, jak již jeho název napovídá, má za primární úkol detekovat, nikoliv zabránit. A to přesto, že u vstupu do budovy by kromě detektoru samozřejmě byly přítomny osoby odpovědné za zamezení vstupu závadného materiálu, potažmo osob. U těchto osob by tedy bylo žádoucí, aby byly minimálně proškoleny stran problematiky aktivního střelce, avšak vzhledem k povaze těchto útoků, by bylo vhodné, aby byly vyzbrojeny střelnými zbraněmi, a to minimálně v jejich neletální formě, popřípadě dalšími prostředky pro účinné zneškodnění útočníka (paralyzér, taser). Avšak vzhledem k způsobu, jakým je mnohými občany nahlíženo na střelné zbraně, a také vzhledem k současné situaci v Evropské unii, kdy je vyvíjen tlak spíše na odzbrojování osob, je těžké si tento model ve školách představit.

Na závěr diskuze je třeba zmínit jednu zajímavost. Poměrná menšina respondentů se vyjádřila k otázce znalosti žádoucího způsobu chování v případě útoku negativně, tudíž nevědí, jak by se v případě útoku měli zachovat. Zároveň se však poměrná většina respondentů vyjádřila v tom smyslu, že se ve škole cítí bezpečně, a to přesto, že 26 z 50 respondentů v dotazníkovém šetření uvedlo, že považují útok aktivního střelce v jejich škole za reálný.

Je tedy k zamyšlení, zdali si respondenti po vyplnění dotazníku uvědomili svůj nedostatek (neznalost), který by mohl být ve výsledku fatální, a toto zjištění v nich podnítl zájem o to, se v této oblasti dále vzdělávat. Anebo zdali jsou respondenti natolik odtrženi od reality, že si myslí, že by eventualitu takového útoku dokázali zvládnout bez jakékoliv předešlé přípravy.

7 ZÁVĚR

S ohledem na to, že základní škola nemá zpracované vlastní dokumenty, vztahující se k MU – útok aktivního střelce, je předpokládáno, že škola není na situaci tohoto typu připravená. Avšak po technické stránce je škola zabezpečena velmi důkladně. Doporučila bych zavést přednášky, které by respondentům rozšířily obzory v této oblasti. V tuto chvíli je otázka žáků a zaměstnanců, jak se k této doposud neřešené problematice postaví, popř. napraví zjištěné nedostatky. Co se týče evakuace, její znalost ze stran respondentů hodnotím velmi kladně.

V praktické části byly přiblíženy pojmy evakuace a aktivní střelec. Za tímto účelem bylo čtenáři využito výčtu některých útoků na území ČR a v zahraničí. Dále byla popsána činnost jednotlivých složek IZS při útoku aktivního střelce. Pojem evakuace byl v rámci teoretické části popsán jednak z obecného hlediska, a také konkrétně ve vztahu k 14. ZŠ.

Tento popis školy byl následně využit v praktické části této práce, kdy na základě tohoto popisu a informací zjištěných v kapitole věnující se aktivnímu střelci, byl vytvořen fiktivní útok aktivního střelce v prostorách školy. Důvodem pro vytvoření této fiktivní události bylo přiblížení této problematiky čtenáři, který tak získá povědomí o tom, jakým způsobem a za jak krátkou dobu je možné takový útok provést, což by samo o sobě mělo ve čtenáři vzbudit zájem o danou problematiku. A to s přihlédnutím k tomu, že každý člověk má pud sebezáchovy a pokud se takto relevantním způsobem dozví o možném nebezpečí, měl by mít zájem a to, co nejvíce zvýšit své šance na zvládnutí podobné situace.

Ke zhodnocení připravenosti školy na případný útok aktivního střelce bylo použito dotazníkové šetření. Dle získaných výsledků bylo navrženo lepší vzdělávání osazenstva v rámci této problematiky.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR - Česká republika

MU – Mimořádná událost

OPIS PČR – Operační a informační středisko policie České republiky

IOS KŘP - Integrovaným operační středisko krajského ředitelství policie

IZS – Integrovaný záchranný systém

KS – Krizová situace

PČR – Policie České republiky

ZZS – Zdravotnické záchranná služba

JPO – Jednotky požární ochrany

ZOS ZZS - Zdravotnické operační středisko

MV - GŘ HZS – Ministerstvo vnitra - Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru

PEP – Požární evakuační plán

PNP - Přednemocniční neodkladná péče

ZŠ – Základní škola

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. **Alice.** Training institute. *Active shooter*. [Online] [Citace: 18.1.2018.]
Dostupné z: <http://www.alicetraining.com/active-shooter/>
2. **ČÍRTKOVÁ, Ludmila.** Amok a stavy amoku podobné: Otevřené otázky. *Kriminalistika*. 2007, roč. 40, č. 4. Str. 280 - 286, lit. 13. ISSN 1210-9150.
3. KATALOGOVÝ SOUBOR typová činnost IZS - STČ 14/IZS, č. j.: MV-68191/PO-IZS2013. *Amok-útok aktivního střelce* [online] Ministerstvo vnitra ČR [Citace: 18.1.2018]. Dostupné z: <http://metodika.cahd.cz/stc/STC%2014-IZS%20AMOK.pdf>
4. **DRBOHLAV, Andrej.** Psychologie masových vrahů: příběhy temné duše a nemocné společnosti. Praha: Grada, 2015. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5599-1.
5. **POLOCHOVÁ, Iveta.** Útočník z německé školy zabil patnáct lidí. Nakonec zemřel i on. [Online] iDnes.cz, 11.3.2009. [Citace: 18.1.2018.] Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/utocnik-z-nemecke-skoly-zabil-patnact-lidi-nakonec-zemrel-i-on-pu9-zahranicni.aspx?c=A090311_104806_zahranicni_stf
6. **TIKANNEN Amy.** *Virginia Tech shooting*. [Online] [Citace: 18.1.2018.]
Dostupné z: <https://www.britannica.com/event/Virginia-Tech-shooting>
7. **LOGAN Joshua.** *Virginia Tech Attack*. [Online] 18.4.2017. [Citace: 12.1.2018].
Dostupné z: <https://www.officer.com/training-careers/article/12326366/virginia-tech-attack-part-one>
8. **Sekuritáci.** Studentský portál o bezpečnosti. *Šílení střelci ve školách*. [Online] 21.11.2008. [Citace: 19.1.2018.] Dostupné z: <http://www.sekuritaci.cz/sileni-strelci-ve-skolach-historie-rizika-predikce-utoku-a-bezpecnostni-opatreni/>
9. **WIKIPEDIA.ORG.** *Stephen Phillip KAZMIERCZAK*. [Online] [Citace: 12.1.2018.] <http://murderpedia.org/male.K/k/kazmierczak.htm24>.

10. **CNN.** *Secret files reveal NIU killer's past.* [Online] [Citace: 21.1.2018.]
Dostupné z:
<http://edition.cnn.com/2009/CRIME/02/13/niu.shooting.investigation/index.html>

11. **VOKÁČ Martin, BÁRTA Jiří, DUDÁČOVÁ Zuzana, JAKUBCOVÁ Hana.** *Žena s nožem pobodala ve škole studenty.* [Online] iDnes.cz, 14.10.2014. [Citace: 3.2.2018.] Dostupné z: https://jihlava.idnes.cz/pobodani-na-obchodni-akademii-ve-zdare-nad-sazavou-fve-/jihlava-zpravy.aspx?c=A141014_090808_jihlava-zpravy_mv

12. **MIKULINCOVÁ Hana.** *Útočnice ve škole ve Žďáru nad Sázavou pobodala tři studenty, jeden zemřel.* [Online] ČTK, 14.10.2014. [Citace: 4.2.2018.] Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/regiony/utocnice-ve-skole-ve-zdaru-nad-sazavou-pobodala-tri-studenty-jeden-zemrel_201410142104_mtaborska

13. **ČÍRTKOVÁ, mjr. JUDr. Dana.** *Druhé místo za čin roku patří Vysočině.* [Online] Policie České republiky 12.9.2015. [Citace: 4.2.2018.] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/druhe-misto-za-cin-roku-patri-vysocine.aspx>

14. **TRUSONOVÁ Magdaléna.** *Učeň Středního odborného učiliště ve Svitavách pobodal pedagoga.* [Online] ČTK, 1.3.2004. [Citace: 6.2.2018.] Dostupné z: <http://www.vysokeskoly.cz/clanek/ucen-stredniho-odborneho-uciliste-ve-svitavach-pobodala-pedagoga>

15. **BOHATOVÁ Monika.** *Učeň zabil svého učitele.* [Online] Hospodářské noviny, 1.3.2004. [Citace: 7.2.2018.] Dostupné z: https://ihned.cz/c3-14040020-000000_d-14040020-ucen-zabil-sveho-ucitele

16. **ŠEBESTOVÁ Miroslava.** *Tohle je teroristický útok! křičel student, který útočil na gymnázium.* [Online] Chomutovský deník, 26.9.2011. [Citace: 8.2.2018.] Dostupné z: https://chomutovsky.denik.cz/zpravy_region/student-zautocil-na-sekretarku-s-palici-na-maso.html

17. **EuroZprávy.cz.** *Student zbil sekretářku palicí na maso a křičel: Jsem terorista!* [Online] 26.9.2011. [Citace: 8.2.2018.] Dostupné z:

<http://krimi.eurozpravy.cz/34829-student-zbil-sekretarku-palici-na-maso-a-kricel-jsem-terorista/>

18. Zákon č. 273/2008 Sb. Zákon o policii České republiky
19. **SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVÁ.** Integrovaný záchranný systém a jeho složky. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. ISBN 978-80-7368-337-5.
20. **PECL, Jan.** Jednotky požární ochrany. [Online] 23.3.2017. [Citace: 12.1.2018.] Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx>
21. Vyhláška č. 380/2002 Sb. Vyhláška Ministerstva vnitra k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva
22. **KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše.** Ochrana obyvatelstva. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2005. ISBN 80-86634-70-1.
23. **KAVAN, Štěpán.** Ochrana obyvatelstva II. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2015. ISBN 978-80-87472-92-7.
24. **SMETANA, Marek.** *Vybrané kapitoly civilní ochrany.* Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, 2007. ISBN 978-80-7368-233-0.
25. **MARTÍNEK, Bohumír a Jan TVRDEK.** *Ochrana obyvatelstva II.* Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. ISBN 978-80-7251-323.
26. **MARTÍNEK, Bohumír.** *Ochrana obyvatelstva I.* Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2009. ISBN 978-80-7251-298-0.
27. Vyhláška č. 328/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva vnitra o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému

28. **RICHTER, Rostislav.** *Ochrana obyvatelstva a Dodatkový protokol I o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů.* Praha: Ministerstvo vnitra, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-55-6.
29. **14. základní škola.** [Online] [Citace: 27.1.2018.] Dostupné z: <https://www.14zskladno.cz/skola/>
30. **Velký sociologický slovník.** Praha: Karolinum, 1996. ISBN isbn80-7184164-1.
31. **GIDDENS, Anthony, SUTTON, Philip W.,** ed. *Sociologie.* Praha: Argo, 2013. ISBN 978-80-257-0807-1.
32. **MATZNER, mjr. Mgr. Bc. Jiří.** „Ozbrojený útočník“ – pilotní projekt prevence útoku ve školním prostředí. [Online] Policie České republiky 5.2.2017. [Citace: 3.5.2018.] Dostupné z: <http://tydenikpolicie.cz/ozbrojeny-utocnik-pilotni-projekt-prevence-utoku-ve-skolnim-prostredi/>

10 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Uskupení pavilonů a únikových východů [Mapy.cz].....	35
Obrázek 2 Hlavní vchod [vlastní foto ze dne 28.2.2018].....	36
Obrázek 3 Vchod z pavilonu 2 [vlastní foto ze dne 28.2.2018].....	37
Obrázek 4 Únikový východ [vlastní foto ze dne 10.1.2018].....	47
Obrázek 5 Shromaždiště 2 a 3 pavilonu [Mapy.cz].....	48
Obrázek 6 Schodiště [vlastní foto ze dne 10.1.2018]	50
Obrázek 7 Shromaždiště pavilonu 1 [Mapy.cz]	50
Obrázek 8 Počet zúčastněných respondentů	51
Obrázek 9 Setkali jste se s pojmem aktivní střelec?	53
Obrázek 10 Myslíte si, že byste se mohli setkat s útokem aktivního střelce na území 14. ZŠ?.....	54
Obrázek 11 Znáte krizová telefonní čísla?	56
Obrázek 12 Víte, jak se zachovat proti útoku aktivního střelce?	57
Obrázek 13 Měli byste zájem o přednášku na téma aktivní střelec?.....	59
Obrázek 14 Víte, kde se nachází nouzové východy?.....	60
Obrázek 15 Víte, na jakém místě se nachází shromaždiště?.....	62
Obrázek 16 Je dle Vás efektivní cvičit evakuaci alespoň jednou za rok?	63
Obrázek 17 Změnili by jste něco na evakuaci ve škole?	65
Obrázek 18 Znáte základy první pomoci?	66
Obrázek 19 Jak bezpečně se ve škole cítíte?	68
Obrázek 20 Je dle Vás škola spolehlivě zabezpečena?.....	69
Obrázek 21 Zaznamenali jste v mediích útoky aktivních střelců?	71
Obrázek 22 Shrnutí výsledků dotazníkového šetření.....	72

11 SEZNAMU POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka č. 1 Počet zúčastněných respondentů	51
Tabulka č. 2 Setkali jste se s pojmem aktivní střelec?	52
Tabulka č. 4 Myslíte si, že byste s mohli setkat s útokem aktivního střelce na území 14. ZŠ?	54
Tabulka č. 5 Znáte krizová telefonní čísla?	55
Tabulka č. 6 Víte, jak se zachovat proti útoku aktivního střelce?	57
Tabulka č. 7 Měli byste zájem o přednášku na téma aktivní střelec?	58
Tabulka č. 8 Víte, kde se nachází nouzové východy?	60
Tabulka č. 9 Víte, na jakém místě se nachází shromaždiště?	61
Tabulka č. 10 Je dle Vás efektivní cvičit evakuaci alespoň jednou za rok?	63
Tabulka č. 11 Změnili by jste něco na evakuaci ve škole?	64
Tabulka č. 12 Znáte základy první pomoci?	66
Tabulka č. 13 Jak bezpečně se ve škole cítíte?	67
Tabulka č. 14 Je dle Vás škola spolehlivě zabezpečena?	69
Tabulka č. 15 Zaznamenali jste v mediích útoky aktivních střelců?	70

12 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 - vzorový dotazník

Dotazník

Vážení žáci, žákyně a zaměstnanci,

ráda bych Vás touto cestou poprosila o vyplnění anonymního dotazníku, který je součástí mé bakalářské práce. Práce pojednává o evakuaci 14. základní školy při útoku aktivního střelce. Dotazník je po obsahové stránce složen ze 14 otázek a jeho vyplnění zabere max. 5 minut Vašeho času. Vámi zvolené odpovědi prosím zakroužkujte. V případě nejasností se na mě obraťte.

Otázka č. 1: Jste zaměstnanec, či žák? Pokud jsi žák, na jaký stupeň chodíš?

Zaměstnanec   žák I. stupeň   žák II. stupeň

Otázka č. 2: Setkali jste se někdy s pojmem aktivní střelec?

Ano   Ne

Otázka č. 3: Myslíte si, že byste se s útokem aktivního střelce mohli ve Vaší škole setkat?

Ano   Ne

Otázka č. 4: Znáte krizová telefonní čísla (Policie ČR, HZS, ZZS, Tísňové volání) pro případ ohlášení nebezpečí aktivního střelce?

Ano   Ne

Otázka č. 5: Mluvili jste někdy ve Vaší škole o tom, jakým způsobem byste se měli v případě útoku aktivního střelce zachovat?

Ano   Ne

Otázka č. 6: Měli byste zájem o přednášku na téma útok aktivního střelce?

Ano   Ne

Otázka č. 7: Víte, kde se ve Vaší škole nachází nouzové východy?

Ano   Ne

Otázka č. 8: Víte, na jakém místě se nachází shromaždiště?

Ano   Ne

Otázka č. 9: Myslíte si, že je efektivní cvičit evakuaci alespoň jednou za rok?

Ano   Ne

Otázka č. 10: Existuje něco, co byste změnili na evakuaci ve škole?

Ano   Ne

Otázka č. 11: Znáte základy první pomoci v případě poranění jiné osoby?

Ano   Ne

Otázka č. 12: Na škále od 1-5 prosím vyznačte, jak bezpečně se ve škole cítíte. (1 nejmní, 5-nejvíc)

O1   O2   O3   O4   O5

Otázka č. 13: Myslíte si, že je škola spolehlivě zabezpečena proti vniknutí cizí osoby dovnitř objektu?

Ano   Ne

Otázka č. 14: Zaznamenali jste v mediích útoky aktivních střelců?

Ano   Ne

Děkuji za vyplnění dotazníku.

Příloha č. 2 – Požární evakuační plán 14. Základní školy Kladno

Základní škola a Mateřská škola Kladno, Ukrajinská 2447

Požární evakuační plán

Požární evakuační plán upravuje postup a průběh evakuace v objektech **Základní školy Kladno, Ukrajinská 2447, 272 01 Kladno**, ohroženého požárem, mimořádnou událostí, nebo jinou živelní pohromou. Požární evakuační plán upravuje podmínky evakuace osob a materiálu.

Evakuaci řídí ředitelka školy nebo její pověřený zástupce z prostoru u vstupu do budovy. Vyhlášení evakuace bude provedeno hlasitým voláním „**HORÍ**“, případně pomocí školního rozhlasu. Evakuaci žáků zajišťují vyučující učitelé, v době přestávky pak třídní učitelé. Řídící evakuace dále upřesní místo a druh ohrožení a uvede, které části školy budou evakuovány jako první. Rovněž uvede, zda je možné vzít svršky ze šaten, nebo zda je nutné budovu opustit ihned.

Určenými únikovými cestami jsou vnitřní chodby a schodiště a na ně navazující vestibul s východem na volné prostranství.

Způsob evakuace bude současný, organizovaný řídící evakuace a jednotlivými pracovníky tak, aby nedošlo ke vzniku paniky nebo ucpání únikových cest.

Místem soustředění osob je volné prostranství před školou. Učitelé provedou kontrolu počtu žáků ve třídě, kde v době vyhlášení evakuace vyučovali. Pokud dojde k vyhlášení evakuace v době přestávky, provedou kontrolu třídní učitelé. Vedoucí jednotlivých pracovišť pak zajistí kontrolu počtu evakuovaných pracovníků.

Pokud po uvedené kontrole není jisté, že školu opustily všechny osoby, musí toto být neprodleně ohlášeno řídícímu evakuace, případně veliteli zásahu. Pokud je vše v pořádku, evakuované osoby přejdou pod dohledem učitele na školní hřiště, v případě nepříznivého počasí do budovy 4. ZŠ.

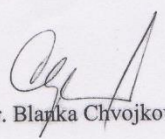
Na místě zůstane řídící evakuace, případně další pověřeni pracovníci (členové preventivní požární hlídky), kteří zajistí dohledání chybějících osob, uzavření přívodu plynu, vypnutí el. energie a dále pak budou podle možností provádět evakuaci materiálu a v případě potřeby spolupracovat se zasahujícími jednotkami HZS.

První pomoc postíženým osobám poskytnou učitelé a následně přivolaná Záchraná služba první pomoci.

Evakuace materiálu bude probíhat pouze v případě, že byla dokončena evakuace osob a za předpokladu, že osoby provádějící evakuaci nebudou ohroženy. Evakuace bude prováděna v rozsahu stanoveném řídící evakuace, která určí:

- pořadí evakuace,
- způsob provedení (kdo, kterými cestami),
- místo uložení evakuovaného materiálu,
- způsob jeho střežení (kdo bude odpovědný).

V Kladně, dne 1. 9. 2015

Mgr. Blanka Chvojková

Zpracoval: HASKON s.r.o., Karlovarská 456, 271 01 Nové Strašecí,
Ing. Vítězslav Rais, OZO Š140/99, tel.: 775 339 706, www.haskon.cz

Příloha č. 3 – Požární poplachová směrnice 14. Základní školy Kladno

Základní škola a Mateřská škola Kladno, Ukrajinská 2447

Požární poplachové směrnice

Požární poplachová směrnice vymezuje povinnosti pracovníků v případě vzniku požáru a sledují provedení rychlého a účinného zásahu v případě požáru, nehody, nebo jiné mimořádné situace.

Každý, kdo zpozoruje požár, je povinen:

- provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob,
- pokusit se všemi dostupnými prostředky uhasit požár, nebo provést opatření k zamezení jeho šíření,
- pokud není možné požár uhasit, vyhlásí požární poplach a dále pak požár ohlásí Hasičskému záchrannému sboru na

tel. číslo 150

Při hlášení požáru je nutné uvést:

- kde hoří – adresu,
- co hoří,
- kdo volá,
- číslo telefonu, ze kterého volá a po odložení sluchátka vyčkat na zpětný dotaz.

Dále pak oznámí vznik požáru svému nadřízenému (případně přímo ředitelce školy).

Požární poplach se vyhláší hlasitým voláním „HOŘÍ“

Všichni zaměstnanci ihned provádějí evakuaci osob a případně i materiálu tak, aby rychle a spořádaně opustili budovu a shromáždili se na volném prostranství před budovou. Vedoucí pracoviště odpovídá vždy za to, že všichni zaměstnanci a všechny návštěvy opustí budovu. Učitelé jednotlivých tříd odpovídají za to, že všichni žáci a všechny děti jejich třídy opustí budovu školy.

Členové preventivní požární hlídky zajistí vypnutí elektrické energie, uzavření přívodu plynu a dále pak budou podle možnosti provádět evakuaci materiálu a v případě potřeby spolupracovat se zasahujícími jednotkami HZS.

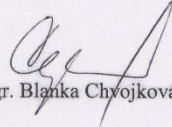
Každý je povinen, v souvislosti se zdoláváním požáru, provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob a poskytnout osobní pomoc na vyzvu velitele zásahu (§18 zák. ČNR č. 133/1985 Sb.).

Důležitá telefonní čísla:

Jednotné evropské číslo tísňového volání	112
Hasičský záchranný sbor	150
Záchranná služba první pomoci	155
Městská policie	156
Policie ČR	158
Pohotovost - Elektrický proud	800 850 860
Voda	840 121 121
Plyn	1239

Každý požár, nebo pouze zárodek požáru, byť byl uhašen vlastními silami a prostředky, musí být ohlášen Hasičskému záchrannému sboru.

V Kladně, dne 15. 5. 2017

Mgr. Blanka Chvojková

Zpracoval: HASKON s.r.o., Karlovarská 456, 271 01 Nové Strašecí,
Ing. Vítězslav Rais, OZO Š140/99, tel.: 775 339 706, www.haskon.cz